

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu Slovenskega Gospodarja v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petletnosti za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 10 strani in Gospodarske Novice

Naročnikom Našega Doma.

Naš Dom ne bo več izhajal v posebni izdaji, ampak se združi s Slov. Gospodarjem.

Ker so se delavste moči v tiskarnah izdatno podražile, je treba tiskarnam gledati na vsak vinar, da se ne izvrže po nepotrebnem.

Zato je Katoliško tiskovno društvo sklenilo, Naš Dom opustiti, ker bi prišel predrag. Namesto Našega Doma pa bo imel Slovenski Gospodar oddelek za mladinsko gibanje. V tem oddelku se bo obravnavalo to, kar je dozdej bilo v Našem Domu.

S to ureditvijo se bomo prikupili mnogim naročnikom Našega Doma, ki so si želeli v Našem Domu tudi novice. Kdor je dozdej bil naročnik Našega Doma, si od zdaj lahko naroči Slovenskega Gospodarja, kjer bo našel vse potrebno o mladinskem gibanju in razen tega tudi še novice.

Današnja številka Slov. Gospodarja smo poslali tudi vsem naročnikom Našega Doma.

Kdor je Naš Dom že plačal za leto 1914, bo dobival Slovenskega Gospodarja do 1. septembra t. l. Ako pa Slov. Gospodarja že ima ali ga sploh neče sprejemati namesto Našega Doma, pa nam naj takoj piše dopisnico, in mu bomo denar, ki ga je že poslal za Naš Dom, takoj poslali nazaj.

Vabimo pa vse naročnike Našega Doma, da stopijo od zdaj znanprej med naročnike Slovenskega Gospodarja. Slovenski Gospodar stane celoletno 4 K, polletno 2 K, četrtletno 1 K in prihaja vsak teden na 12 straneh.

Deželni zbor štajeski.

Slovenski kmečki poslanci so se zopet pogodili z Nemci za kratko deželnozbornsko zasedanje. Bilo jim je na tem, da zagotovijo železnici, ki se namerava v kratkem graditi, tudi deželno podporo. Razven železničnih zadev pride tudi nekaj drugih važnih reči v sklepanje ali vsaj v posvetovanje, n. pr. vodopravni zakon, mirovna sodišča, obrtne olajšave, dimnikarski (gasilni) zakon itd. Toda mogoče je, da se vse to ne bo moglo izpeljati, ker socialni demokratje z velikim povdarkom zahtevajo, da se mora na vsak način rešiti predloga zaradi volilne reforme za graški občinski svet. Toda niti Nemci nimajo mnogo veselja za to, še manj pa Slovenci, kateri zahtevajo, da se istočasno spremeni tudi volilna pravica za spodnještajerska mesta Maribor, Ptuj, Celje. V imenu Slovenskega kluba sta stavila tozadevni predlog dr. Benkovič in dr. Verstovšek. To stališče naših poslancev je zelo razburilo socialne demokrate in Nemce. Oboji imajo slabo vest, ker vedo, da se godi Slovenem v označenih mestih krivica, a nimajo poguma, popraviti krivice in dati Slovenem, kar jim gre. — Prva seja deželnega zbora se je vršila dne 18. februarja. — V naslednjem podrobno poročilo:

Regulacija Drave.

Regulacija Drave od Maribora do Središča ti stala 11.000.000 K. V postavi, ki so jo sklenili še prejšnji slovenski poslanci, bi morala ves denar, tudi državni prispevek, najprej plačati dežela, kateri bi potem država vračevala. Potom dolgotrajnih pogajanj se je doseglo, da se ta določba spremeni, — kajti bila je vedno ovira za vsa pogajanja, da država vzame regulacijo v roko. V novi predlogi je določeno: Izvršitev regulacijskih del prevzame država na stroške gradbenega zaklada.

Živinske pasme.

Postava za povzdigo živinoreje z dne 17. aprila 1896 se v toliko spremeni, da se sprejme med dosedanje pasme (murodolska, marijačvrska, murodolska, planinsko lisasta (pingavska) še tudi šesta: vzhodnoštajerska lisasta pasma.

Jereslavci-Veliki Obrž.

Postava, s katero se dovoljuje podpora za osuševanje vodni zadrugi Jereslavci-Veliki Obrž. Dežela bo donasala 30%, državni melioracijski zaklad 40%, oziroma 30%, ostalo vodna zadruga.

Železnice.

Proga Polzela—Braslovče—Motnik. Zgradba te železnice je proračunjena na 3 milijone 600.000 K, od katerih morajo prizadeti (interesentje) donasati 280.000 K. Vsled dolgotrajnega pritiskanja se je doseglo, da prevzame dežela pretežno svoto interesentov v znesku 200.000 K. Glede ostalega zneska 80.000 K se naloži deželnemu odboru, da stopi takoj v pogajanja z deželo Kranjsko in vsemi, ki imajo v dotičnih krajih zanimanje za železnico. V seji dne 19. t. mes. je bilo že prvo čitanje železničnih predlogov. Pri predlogu železnice Polzela—Motnik se je oglasil tudi dr. Korošec in zahteval pojasnila, kaj pomeni odstavek, da se bo deželni donesek djal v proračun v enakih rokih za 5 let, ali je s tem uresničenje načrta tudi za pet let zavlečeno. Deželni odbornik dr. Kaan je odgovoril, da temu ni tako. Gradi se lahko železnica takoj, znesek se le v proračunu razdeli na 5 let.—Vsi železnični predlogi se odkažejo združenemu finančnemu in železničnemu odseku.

Proga Ljutomer—Ormož. Železnico gradi delniška (akcijska) družba, ki je že zgradila lokalno železnico Radgona—Ljutomer. Dežela bo vzela temeljni delnic za 250.000 K, ki se izplačajo štirinajst dni potem, ko se je železnica otvorila za promet. V združenem finančnem in železničnem odseku so bili sprejeti vsi železnični predlogi, med njimi tudi Polzela—Motnik in Ljutomer—Ormož. Glede proge Polzela—Motnik so dosegli slovenski poslanci v odseku lep vspeh. Kakor znano, zahteva vlada, da prizadeti prispevajo 280.000 K za to progo. Že pri pogajanjih se je doseglo, da je večina privolila v deželni donesek 200.000 K. V odsekovi seji pa sta dr. Benkovič in dr. Korošec zahtevala še ostalih 80.000 K. Privolilo se je nazadnje po dolgi razpravi 50.000 K, tako da si je sedaj dobiti samo še 30.000 K. Deželni odbor se pooblasti, da hobi še tudi teh 30.000 K. Poročevalec za progo Polzela—Motnik je posl. dr. Benkovič. Za železnico Feldbach—Gleichenberg—Radgona naši poslanci niso glasovali, ampak so zagovarjali progo Feldbach—Gleichenberg—Purkla, ki bi se naj pozneje nadaljevala skozi Št. Lenart v Ptuj.

Da naši poslanci niso glasovali za progo Feldbach—Gleichenberg—Radgona, je popolnoma upravičeno, kajti če se napravi ta železnična proga namesto nameravane Feldbach—Gleichenberg—Purkla, je črta Purkla—Ptuj onemogočena in bi se s tem dolgoletna želja slovenjgoriškega prebivalstva ne udejavila, pa tudi važnost nameravane proge Ptuj—Rogatec bi se s tem zmanjšala.

Obrtne olajšave.

Vsako zasedanje deželnega zbora porabijo slovenski poslanci za to, da bi priborili slovenskemu kmečkemu ljudstvu olajšave pri zidarskih in tesarskih mojstrih ter zaradi olajšave pri snaženju dimnikov. Celi okraj nimajo ne enega zidarskega ali tesarskega mojstra, zato so naprave nemogoče ali strašno drage. Z neizprašanimi delavci pa se ne sme nič delati, sicer pridejo obšutne kazni. Naši poslanci zahtevajo, da se tam, kjer ni izprašanih mojstrov, dovolijo gotova dela tudi neizprašanim, a dovolj sposobnim strokovnim delavcem. Vsled tega je liberalno krčanje, da bo obrt trpela, neumno. Saj sedaj tudi pri vsaki popravili ne stoji zraven mojster, ampak pošlje svojega delavca. Težave z dimnikarji so znane. Kazni zaradi snaženja dimnikov razburjajo celi Spodnji Štajer, kajti dimnikarji nastopajo brezobzirno.

Poslanec Pišek je postavil predlog radi obrtnih olajšav, dr. Korošec radi dimnikarjev. Dne 19. t. m. sta svoj predlog utemeljevala ter predlagala, da se odkaže obrtnemu odseku. To se je tudi zgodilo, čeprav z majhno večino. Nihče ni govoril proti, razun slovenski liberalci — dr. Kukovec.

Dr. Kukovec govori.

Ko so naši poslanci, Pišek in dr. Korošec, predlagali, da se naj predlogi zaradi obrtnih olajšav in

dimnikarskega reda odkažejo obrtnemu odseku, vstal je tudi voditelj spodnještajerskih liberalcev, dr. Kukovec, ter med večkratnim krohotom cele zbornice tole govoril:

„Ker ne bom imel priložnosti, v obrtnem odseku zavzeti k predlogu poslanca Piškega glede olajšav za dosego stavbnih koncesij svoje stališče, zato izjavljam v imenu spodnještajerskih obrtnikov in v imenu spodnještajerskih naprednih kmetov (splošen posmeh v zbornici), da vidimo v sprejetju tega predloga težko oškodovanje ne le obrtnikov sploh, ampak še posebej stavbnih obrtnikov, ravno tako pa tudi oškodovanje kmečkega stanu (Klici: Kaj še? Kaj pa govorite? Smeh.) in da zato protestujemo zoper ta napad na blagostanje obrtnikov in kmetov. Nikakor namreč ni res, da bo imel kmet od takozvanih olajšav kak dobiček. Te olajšave pomenjajo namreč le kršenje za celo državo veljavnega obrtnega reda in bodo prizadiale obrtnikom ogromno škodo, dočim kmetje ne bodo nič na boljšem. Neštevilni so slučajji, da so propadli kmetje, ki se niso držali izreka, da naj čevljar ostane pri svojih kopitih, ampak so se vdejavstvali v stavbnih spekulacijah. Tudi v slučaju olajšav za dosego stavbnih koncesij ni nič boljšega pričakovati in zato pričakujem, da bodo pravi prijatelji obrtnikov in kmetov ta predlog zavrgli.“

Posebno veselje je vzbudil dr. Kukovec s trditvijo, da govori v imenu liberalnih kmetov. Nihče sicer nima o liberalcih visokega mnenja, a da bi bili liberalni kmetje res proti obrtnim olajšavam, tega mu nihče ni verjel, vsi so se mu smejali. Liberalni kmetje pa imajo dolžnost, da rešijo pred svetom svojo čast in dajo dr. Kukovecu rasluženo broco.

Prizivna komisija za osebnodohodninski davek.

Dosedaj je volil deželni zbor le dva slovenska člana v to komisijo in dva namestnika, a posrečilo se je slovenskim poslancem, da so dobili letos še tretjega. Izvoljeni so kot člani: Franc Pišek, poslanec v Slivnici, dr. Josip Barle, notar v Kozjem, dr. Karl Verstovšek, poslanec v Mariboru; kot namestniki: Florijan Rak, župan v Braslovčah, Iv. Kunec, župnik v Št. Juriju ob Ščavnici, Ivan Roškar, poslanec v Št. Juriju v Slov. gorici, Nemci so volili iz Slovenskega Štajerja: Lenka iz Št. Petra v Sav. dolini in barona Knobloha v Braslovčah.

Razni predlogi.

Naši slovenski poslanci so v zadnjih sejah stavili tudi različne predloge, ki so važni za volilce. — Poslanec O z m e c je postavil predlog, da se naj napravijo generalni načrti za osuševanje in namakanje ozemlja ob Poljskavi, Reki in Devini v ptujskem, v slovenjebistriškem in pa v mariborskem okraju. — Poslanec dr. I v a n B e n k o v i č je postavil predlog, da se da subvencija za vodovod v Trbovljah. Proračun za ta vodovod znaša 100.000 K, interesentje so voljni donasati 40.000 K, ostalo bi morala plačati država in dežela. — Poslanec T e r g l a v je interpelliral radi samonemških napisov na deželni, v državnem obratu stoječi železnici Celje—Velenje. — Poslanec V r e č k o je vložil petico na deželni zbor zaradi vodovoda na Ponikvi ob juž. žel. — Dr. V e r s t o v š e k, P i š e k in tovariši so vložili v seji dne 23. t. m. predlog, da deželni odbor takoj prične z regulacijo Mislinje. Načrti od Sp. Dravograda do Slovenjega Gradca so popolnoma izgotovljeni, treba je le še končnega pogajanja s poljedelskim ministrom in z interesenti, oziroma okrajnim zastopom. Predlagatelji zahtevajo od deželnega odbora, da ta kar najhitreje sklene ta pogajanja in začne s potrebno, za Mislinjsko dolino velevažno regulacijo.

V seji dne 23. t. m. se je sklenilo, da se dr. Korošev predlog zaradi zgradbe železnice Ptuj—Rogatec postavi že v prihodnji seji na dnevni red. Poslanec dr. Jankovič je govoril o vinarskih inštruktorjih ter izrazil željo, da poučujejo ljudstvo tudi o kletarstvu.

Mirovna sodišča.

Državni zbor je 1. 1907 sklenil, da smejo po posebnih določilih deželni zbori skleniti zakon za posredovalne urade ali mirovna sodišča po občinah. Znano je, da se ljudje, posebno po nekaterih krajih, silno radi pravdajo. Tožarijo se dostikrat za prav malenkostne reči in vsled tega, ker hoče vsak imeti „pravico“, teko k sodišču in si tamkaj napravljajo

stroške, redijo navadno liberalne in nemške advokate, potratijo mnogo časa, si naberejo obilo jeze; tako se goji sovraštvo in strupena jeza med sosedi in znanci. Ko bi o pravem času pameten človek, razsoden mož, posređoval pri dotičnih dveh prepirajočih se strankah in bi jima vedel dati pravi svet, kako se naj ravna v sporni zadevi, prihranilo se bi jima mnogo jeze, mnogo stroškov in tudi mnogo časa, in dotičnika bi bila tistemu pametnemu možu gotovo hvaležna. Naši poslanci so stavili v deželnem zboru predlog, da se naj uvedejo na Štajerskem po občinah mirovna sodišča, ki bi imela nalogo, pomirovalno in posređovalno uplivati na prepirajoče se sosede, posebno če gre za prepire glede mej in drugih gospodarskih zadev ter razžaljenja časti. Če pomislimo, da ravno dolgoletne pravde radi mej in razžaljenja časti spravijo mnogokrat marsikaterega posestnika na kant, bi bilo iskreno želeli, da se namera naših poslancev uresniči. Občinska mirovna sodišča se bodo vpeljala po vzorcu in izkušnjah drugih dežel, kjer so deželni zbori taka sodišča že zakonito omogočili. Upati je, da se bo vsled tega mnogo pravi in ž njimi mnogo denarja prihranilo tudi med slovenskim ljudstvom, ker se bodo malenkostni prepiri lahko in pravočasno razrešili v občini sami in ne bo treba pred sodišča in k advokatu.

Cestni načrt.

Naša Spodnještajerska je glede cest v primeri z nemškim delom dežele silovito zanemarjena. Vedno prihajajo iz vseh slovenskih okrajev pritožbe o slabih cestah. Okraji sami navadno ne morejo lahko prenesti velikih stroškov za nove ceste, dežela pa se dosejaj za naše zahteve ni hotela zanimati in jih upoštevati. Ona je zidala za nemški del dežele lepe, široke ceste skoro povsod, kjer se je za to prosilo. Seveda ptujski „Štajerc“ to zanemarjanje Slovenskega Štajerja po nemški večini deželnega zbora ni grajal, ampak je večkrat trdovratno in hudobno lagal, da so slovenski poslanci krivi, da nimamo boljših cest. Vsled dreganja poslancev Slovenske Kmečke Zveze pa pride v sedanjem zasedanju deželnega zbora na dnevni red tudi cestni načrt za prihodnjih 10 let, vsled koga se bo upostavilo vsako leto okoli 400.000 K v proračun za zgradbo novih cest. Spodnještajerski okrajni zastopi morajo pač paziti, da denar ne bo šel samo v nemške okraje, in zato se je treba pravočasno pripraviti na delo.

Politični ogled.

— **Državni zbor** se bo skoro gotovo sešel dne 5. marca. Listi pišejo, da če se bo češka obstrukcija nadaljevala, bo državni zbor razpuščen. Prav resno pa na to grožnjo nihče ne verjame. Radi zasedanja državnega zbora bo zborovanje deželnih zborov začetkom marca zaključeno.

— **Deželni zbori.** Poleg štajerskega zborujejo sedaj še sledeči deželni zbori: kranjski, goriški, koroški, nižavavstrijski in šlezijški. V Kranjskem deželnem zboru je Slovenska Ljudska Stranka predlagala, naj se volilna pravica za deželni zbor razširi, a liberalci in Nemci so izjavili, da ne pripustijo, da bi se volilni red tako preustrojil, da bi kmečko in delavsko ljudstvo prišlo do svojih pravic. — V goriškem deželnem zboru zelo spretno nastopajo poslanci S. L. S. Njihov boj proti nameravanemu davku na vino jim bo gotovo pridobil naklonjenost vsega goriškega ljudstva. Liberalci pa so se zopet izkazali kot nasprotniki kmečkih koristi. — V koroškem deželnem zboru se je vnela živahna razprava o vprašanju, ali se naj učenci in učenke meščanskih šol skupno odgajajo v istih razredih. Krški gospod škof Kaltner se je odločno izjavil zoper skupno vzgojo. Sprejet pa je bil predlog, naj se napravi poizkus skupne vzgoje. — V nižavavstrijskem deželnem zboru je bila obširna proračunska razprava. Krščanski socialci so izdelali zakonski načrt za preosnovo občinskega reda in za uvedbo razmernostnega (proporčnega) volilnega reda za mesta in trge na Nižjem Avstrijskem. Nemški liberalci in nacionalci se ustavljajo, češ, da bi se lahko dogodila, ta za nemške živce grozovita nesreča, da bi v nekaterih krajih bilo tudi izvoljenih nekaj slovenskih zastopnikov. — Ista kurja polt obhaja tudi naše spodnještajerske Nemce in nemškutarje ob misli, da bi se tudi za spodnještajerska mesta uvedla proporčna volitev. (Po „poročnem“ načinu pridejo do izvolitve tudi kandidati manjšin, in sicer glede na število oddanih glasov.) — Tirolski deželni zbor je zaključen, ker stranke niso prišle med seboj do pravega sporazuma, osobito, ker so se Italijani protivili preosnovi volilnega reda za občine. Govori se, da bo deželni zbor razpuščen. — Med Rusini in Poljaki se je glede preosnove galicijskega deželnega volilnega reda dosegel sporazum.

— **Nemški katoličani** vedno lepše napredujejo. V zadnjem času so dosegli 2 veličastni zmagi nad liberalci in socialnimi demokrati. V nekem bavarskem državnozbornem volilnem okraju so pri ožji volitvi zmagali kljub temu, da so se sociji in liberalci združili; ravno tako so zmagali s 4500 glasovi večine pri nadomestni državnozborni volitvi v okolici Kolina ob Reni (Kelmorajni). Če se katoliško ljudstvo tesno združi okrog svojih voditeljev in organizacij, je nepremagljivo.

— **Pogajanja med Čehi in Nemci** na Češkem se bodo najbrž razbila radi nemške nestrpnosti. Nemške zahteve so: nam Nemcem vse, Čehom pa nič ali pa

prav malo. Nemci so na Češkem v manjšini, a hočejo imeti vso oblast v deželi, in jih grozno boli, da vlada noče in ne more djati Čeha med staro šaro, ampak vsaj deloma upošteva njih moč in pravice.

— **Nasilni Madžari.** Oholi madžarski narod bi si rad podjarmil na Ogrskem vse druge narodnosti; posebno pritiskajo ob steno Slované. Se zganiti bi se ubogi slovanski narodi na Ogrskem ne smeli. V okraju Marmaroš-Sziget so se Rusini zadnji čas malo živahneje gibal: ustanovili so si nekaj izobraževalnih organizacij in posojilnic, priredili več shodov, se začeli zanimati za razne volitve in naročali rusinske časopise. Vse to so Madžari spoznali za „veleizdajniško“ gibanje. Madžarski višji državni pravdnik je vložil proti 82 rusinskim kmetom in mladeničem tožbo radi „veleizdaje“. Uboge Rusine so vklebili in jih vrgli v ječo. V mestu Marmaroš-Sziget se vrši že nad 3 tedne sodna razprava proti „veleizdajnikom“. Na stotine prič je zaslišanih. Iz cele razprave se vidi, da so si Madžari vse rusinsko „veleizdajstvo“ kratkomalo izmislili. Dne 18. t. m. je celo višji državni pravdnik priznal, da je več obtožencev nedolžnih in je dal takoj 32 oseb izpustiti na prosto. Na obtožni klopi sedi sedaj še 50 Rusinov. — Ministrski predsednik Tisa je izprevidel, da se četa njegovih zvestih vedno bolj manjša; da bi si večino v državnem zboru zopet ojačal, hotel je pridobiti za-se ogrske Rumune. A ti so pravočasno spoznali, da ima Tisa samo namen, jih upreči v vladni jarem, dati pa nič, in so odklonili Tisovo ponudbo. — Grof Tisa je nedavno v ogrskem državnem zboru sam priznal, da se je pod ministrskim predsednikom Lukačem uporabilo 1.400.000 K davčnega denarja za volilne agitacije in da so razni ministri, poslanci ter liberalni listi na Ogrskem in Avstrijskem dobili 545.000 K podkupnine od vlade. Cvet liberalnega dela!

— **Albanski knez** princ vidski je odpotoval te dni v Trst, od koder se prepelje na avstrijski ladji „Taurus“ v Albanijo. Princa bodo spremljale avstrijske in laške bojne ladje. Listi poročajo, da se bo zval novi vladar pozneje kralj Albanije. Avstrija in Italija se pulita, katera bi imela v novi državi več upliva. Gre se tudi za to, kdo bo imel zaščito (protektorat) albanskih katoličanov na skrbi, Lah ali Avstrijec. Skoro gotovo bodo dobili Lah to pravico. Avstrija pa vkljub temu, da se upliv Italije v Albaniji dan za dnevom širi, ustanavlja na svoje stroške v Albaniji italijanske šole.

— **Balkan.** Rumunija, Srbija, Grčija in Črna gora so se zvezale med seboj proti Avstriji in Bolgariji ter se postavile na stran Rusije. — Grčija in Turčija se bosta konečno vendar-le pobotali. Velešile so določile, da dobi Grčija turške otoke ob Egejskem morju, razen otokov Tenedos, Imbros in Kastelorico, pod pogojem, da jih ne utrdi in da do 31. marca odpokliče iz Južne Albanije svoje vojaštvo. Med Grki in Albanci se vrše dan za dnevom krvavi spopadi.

— **Strah pred Rusom.** Na severu Evrope meji Rusija na državico Švedsko. Rusija je zadnja leta pokrajine ob švedski meji pridno utrjevala ter vojaške posadke na meji zelo pomnožila. Vse, kar je germanskega plemena, je vstrepetalo, češ: Rus se hoče polastiti švedske države in s tem priti Nemčiji za hrbet. Nemčija je takoj poslala svoje agente na Švedsko in ti so povzročili, da je pred kratkim prišlo nad 30.000 švedskih kmetov v švedsko glavno mesto prost kralja, naj se vojaška moč pomnoži, naj se postavi na ruski meji več trdnjav ter da sezidati več novih bojnih ladij. Lepa je domovinska ljubezen švedskih kmetov, a iz vsega tega se vidi, da imajo Germani, med katere se štejejo tudi naši štajerski Nemci in nemškutarji, velik strah pred slovenskimi Rusi.

— **Svobodni zakon** bi radi upeljali liberalci na Italijanskem. Na prišik zagrizenih svobodomiselnih kolovodij je vlada predložila državnemu zboru postavljeni predlog, da bi se odslej morali zakoni sklepati najprvo pred državno oblastjo in šele potem, če bi zaročenca to želela, tudi v cerkvi. V državnem zboru, kjer imajo večino zmerni liberalci, izvoljeni s pomočjo katoličanov, pa pri glasovanju vladni predlog ni dobil večine. Katoličani prirejajo sedaj številne shode proti vladni nameri, da bi se dala svobodnemu (civilnemu) zakonu prednost pred cerkvenim zakonom. Tudi pri nas v Avstriji liberalci vedno prihajajo z zahtevo, da se naj vpelje svobodni zakon. Katoličani na stražo!

— **Volitve v rumunski državni zbor** so se vršile dne 17. in 18. februarja. Vladni kandidatje so zmagali skoro v vseh okrajih. — Hčerka rumunskega prestolonaslednika Ferdinanda, princezinja Elizabeta, se je zaročila z grškim prestolonaslednikom Jurijem, Poroča bo na god sv. Konstantina v Atenah.

— **Prekucija v Mehiki** še vedno ni prenehala. Japonci so se postavili na stran vlade, ameriške Združene države pa z denarjem, orožjem in vojaštvom podpirajo prekucije. Poboji in požigi se nadaljujejo.

Pet otrok se zadušilo.

Sv. Jakob v Slov. gor., dne 20. februarja.

Grozovita nesreča se je zgodila v tukajšnji župniji na Ploderšnici pri kovaču Belšaku. Dne 17. februarja hodil je oče Belšak, kakor vsak dan, po svojih opravkih, ženo in otroke pa je pustil doma. Mati Belšak gre okrog 3. ure popoldne k sosedi ter pusti svojih petero popolnoma zdravih otrok, 4 bratce in 1 sestrico, brez nadzorstva v sobi pri zaprtih durih. Ob 4. uri se vrne. — Pa grozovit prizor! Sredi sobe leži najstarejši deček (6 let in 1 mesec star), mrtev, na

postelji troje otrok v bratskem objemu, sicer še gorli, a mrtvi, pod posteljo pa peti otrok (mlajši) tudi mrtev. — V sobi ni bilo nobenega ognja, pač pa polno smrdljivega dima. Zadušili so se.

Kako se je moglo kaj takega zgoditi, ne da bi bila opazila kaj količjak sumljivega 2 delavca, ki sta pri vходу cepila drva?

Iz okoliščin je posneti sledeče: Pri materini ne navzočnosti zlezel je najstarejši bratec po otročjem vozičku do omarice v steni, iz katere je vzel nekaj vžigalic ter zanetil ogenj na s slamo poslanem vozičku. Pol vozička je zgorelo. Pri tem sta se vneli dve suknji, viseči na omarici, od katerih je bila ena znotraj precej kosmata. Ognja se je nesrečnež tako ustrašil, da je strahu umrl.

Eden je iskal zavetja pod posteljo, dva pa pri najmlajšem bratcu (starem 7 mesecev) na posteljici, a vse je zadušil neznošno smrdljiv dim, ki je prihajal, iz tlečih suknj. Za to govori dejstvo, ker so bili 4 otroci še topli. — Dim je bil tako gost in smrad tako neznosen, da se je zadušila celo mačka v sobi, ki ima vendar trdo življenje.

Od blizu in daleč so prihajali ljudje, zlasti žene, gledat angelsko lepih, belo oblečenih, na enem odru, od najstarejšega do najmlajšega, skupaj ležečih, tako nesrečno umrlih otrok. Vik in krik se je razlegal daleč na okoli. „Glas se je slišal v Rami, jok in velik krik; Rahela je jokala za svojimi otroki in se ni dala potolažiti, ker jih ni več.“

Bog nas varuj takih nesreč! Stariši pazite vendar na svoje otroke! Skrivajte vžigalice pred njimi! — Ubogim starišem odkritosrčno sožalje, ker so ob vse svoje otroke!

Nesramen napad „Štajerca“ na Lurd.

„Štajerc“ imenuje Lurd „babjeverstvo“.

Bogokletno trditev objavlja „Štajerc“ v zadnji številki. Kraj, kjer se je prikazala Mati božja, je za vsakega vernega kristjana in tudi za vsakega poštenega človeka spoštovanja vreden in svet kraj, za krščanskega (!) „Štajerca“ pa je kraj „navadnega smešnega babjeverstva“. V dokaz navaja, da so „visoki duhovniki“ izjavili, da „je to navadno babjeverje“. — Tako pa ne boš lagat, ti ptujski grdun!

Imenuj tiste „visoke duhovnike“, ki so imenovali Lurd babjeverje! Papež je menda dovolj „visok“ duhovnik, ker je najvišji. In kako so sodili rimski papeži v Lurdu? Romanja v Lurd niso samo odobrili, temveč tudi večkrat pohvalili ter so lursko cerkev obdarili z raznimi darovi. Pij IX. je dal podobo Marije v Lurdu na najslavesnejši način po svojem zastopniku ovenčati z zlatom in biseri. Leon XIII. je ob 25letnici prikazanja Marijinega v Lurdu dovolil odpustke kakor za jubilejno leto in je dal cerkev sv. Rožnega venca v Lurdu posvetiti v svojem imenu. — Pij X. je že prej ustanovil praznik pod imenom: Prikazanje sv. Marije Device Brezmadežne v Lurdu, vpeljal za celo cerkev. Tako sodijo ne samo „visoki“, ampak najvišji duhovniki o Lurdu. „Štajerc“ je ta oštuden in brezverski napad na Lurd izvršil iz sovraštva do krščanstva in do vsega, kar je nam kristjanem ljubo in drago.

In kateremu pravemu katoličanu ne bi bilo milo in ljubo češčenje Marije pod naslovom „lurske“? Saj je ni nobene cerkvice na Slovenskem, kjer ne bi bilo podobe lurske sv. Device. In kako radi se verniki, osobito mladina, zbira pred podobo lurske sv. Device! In vse to po sodbi „Štajerca“ izvira iz „navadnega, smešnega babjeverstva“. Slovenski narod po pravici vživa na svetu sloves, da je iz dna svojega srca vdan Mariji ter da jo čišla z najnežnejšim in najprisrčnejšim češčenjem. Med takim narodom ni prostora za oskrunjevalca Marijine časti. Na smetišče s ptujskim grdunom!

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

1. Nedelja. 1. postna. Albin škof.
2. Nedeljski evanglij: Hudobni duh skuša Jezusa. Mat. 4, 1-11.
3. Ponedeljek. Simplici, p.
4. Torek. Kunigunda, ces.
5. Sreda. + Kvatre. Kazimir, sp.
6. Četrtek. Agapeta.
7. Petek. + Kvatre. Fridolin, op.
8. Sobota. + Kvatre. Tomaž Akv.

* **Cenjenim naročnikom „Slov. Gospodarja“!** V tiskarni se je z delom zopet začelo. Od zdaj zanaprej bo naš list zopet redno prihajal v navadnem obsegu. Svojem cenj. naročnikom se zahvaljujemo, da so imeli za časa stavke v tiskarni z nami potrpljenje. Mnogi naročniki še za l. 1913 niso poravnali naročnine. **Te prosimo, da nam naročnino pošljete najpozneje do 15. marca t. l. Kdor do tega časa ne bo plačal lista, se mu bo list takoj ustavil.** Stroški za list se ogromni, zato pa lista tudi ne moremo pošiljati zastoj. Sicer pa je list tudi silno poceni. Ni ga kmalu lista, ki bi stal 4 K na leto in bi obsegal 12 strani! **Kdor si list na novo naroči in ne pošlje obenem naročnine, dobi na ogled samo 2 številki. Potem se list ne pošlje več.** Svoje prijatelje prosimo, da zdaj začnejo pridno agitirati za „Slovenskega Gospodarja“, da naš list pride v vsako slovensko kmečko hišo!

ETTTTTTTTT

Upravništvo.

Duhovniške spremembe. Č. g. A. Arzenšek, župnik v Vitanji, bo dne 28. februarja v Mariboru inštaliran kot novi nadžupnik in dekan v Vuzenici. Kaplan Josip Potočnik je prestavljen iz Staregatrge pri Slovenjgradcu v Vitanje.

* **Solnograški nadškof,** kardinal Kačtaler, je nevarno obolel. Iz Solnograda prihaja vest, da je tamonjši nadškof, kardinal Janez B. Kačtaler, opasno obolel in je malo upanja, da ozdravi. Sivolasi starček je rojen dne 29. maja 1832. Naša škofija tudi spada v solnograško nadškofijo.

Kitajski misijonar. Pri frančiškanih v Mariboru bival je nekaj dni znani slovenski misijonar na Kitajskem, o. Veseljko Kovač. Zadnje nedeljo popoldne je imel dve pridigi, v katerih je mnogoštevilnemu poslušalstvu tolmačil misijonske razmere ter ob enem prosil podpore za misijone.

* **Osebnost vest.** Skušnjo za židarskega mojstra je napravil z dobrim uspehom v Ljubljani g. Jurij Ferenc, pos. in gostilničar pri Sv. Barbari v Slov. gor.

* **Iz šole.** Na štirirazredni ljudski šoli pri Sv. Duhu na Stari gori (župnija Sv. Jurij ob Ščavnici) je razpisano mesto nadučitelja. — Razpisano je tudi mesto učitelja na ljudski šoli v St. Juriju ob Ščavnici. Prošnje do 30. marca. Obe šoli sta v II. plačilnem razredu.

* **V spomin vrlému učitelju.** Sv. Duh na Stari gori. Tu je umrl nadučitelj g. Jože Sterniša po kratkem bolehanju v 71. letu svoje starosti. Pokojnik je bil dolgo vrsto let učitelj-trpin v Prekiji ter vcepljal v dovzetna srca mladine cvetke ljubezni do cesarja, vere in domovine. Do zadnjega hipa je vestno opravljal svoje težavno delo, dokler ga neizprosna smrt ni odvedla tja, kjer ni težav, kjer ni nadlog. V svojih mladih vojaških letih se je udeležil tudi boja s Prusi l. 1866. Tu se je neustrašeni Muropljace izkazal tako korajžnega, da je bil od višje vojaške oblasti odlikovan s srebrno svetinjo hrabrosti. Bil je star, odličen veteran in kot tak je tudi nekaj časa načeloval jurjevškemu veteranskemu društvu, katero mu je tudi priredilo časten pogreb. Zadnje čast so mu tudi izkazali razun šolske mladine, duhovnikov in jurjevške šole z učiteljstvom obeh šol, še društvo gasilcev, kojih prijatelj je vedno bil, stanovski tovariši in tovarišice sosednjih krajev, znanci in prijatelji ter mnogobrojna množica ljudstva, v dokaz spoštovanja in hvaležnosti. Vdovi in sorodnikom naše sožalje. Tebi pa, dragi Jožko, počivaj v miru in — na svidenje nad zvezdami!

* **Star prijatelj.** Z današnjo številko pride „Sl. Gospodar“ k svojim znancem zopet v svoji dobro znani stari obliki. Tiskarski štrajk je končan in odslej bo „Slovenski Gospodar“ zopet redno zahajal v naše poštene slovenske hiše. Naši naročniki so med časom, ko se je tiskal list v Ljubljani, izražali različne navste glede urejanja lista. Uredništvo bo skušalo željam svojih naročnikov po možnosti ustreči in bo vedno skrbelo, da bo list pisan poljudno in zanimivo. Dopisnike pa posebno prosimo sledeče: Važne novice poročajte takoj! Ne čakajte, da preteče več dni ali celo več tednov po kakem važnem dogodku, predno poročate. Mnogokrat prinesejo drugi listi dotično vest prej kot mi in list ni več tako zanimiv. Pišite v kratkih stavkih in stvar, o kateri hočete pisati, takoj razložite. Varujte se dolgega pisarjenja. Kratko in jedrnat. Posebno pa naj velja to za poročila o shodih in društvenih prireditvah. Dolga društvena poročila niso zanimiva za širšo javnost in delajo list dolgočasen. Odslej bo „Slovenski Gospodar“ redno zahajal na 12 straneh, stal pa bo kakor dosedaj, samo 4 K. Radi tega upamo, da bodo naši prijatelji skrbeli, da se število naših naročnikov še bolj pomnoži. Agitatorji, uporabite vsako priliko za pridobivanje novih naročnikov! Prijateljstvo in zvestoba med „Sl. Gospodarjem“, dopisniki, agitatorji in naročniki pa naj ostane kakor dosedaj, kakor pravi znana pesem: Mi pa ostanemo kakor smo b'li, enega srca, ene misli!

* **Na delo!** Naš somišljenik iz St. Jurja ob južni železnici nam piše: Vrli pristaši S. K. Z., ali veste, kdo je vaš prijatelj skozi celo leto? Vsak naš pristaš v St. Jurju mi bo odgovoril: naš prijatelj skozi celo leto je naš list „Slovenski Gospodar“ in vsak naj vošči svojemu prijatelju „Slovenskemu Gospodarju“ lep napredek s tem, da pošlje naročnino za naš list. Iz prijaznosti tudi naroča ali pa da položnice tukajšnje Katoliško bralno društvo in pa g. Žličar, tajnik posojilnice. Vsak naš pristaš imej našega prijatelja „Slovenskega Gospodarja“!

* **Veselo poročilo.** Od Sv. Petra pod Sv. Gorami se nam piše: Pri nas vlada veliko veselje vsled zmage naše krščanske, slovenske, kmečke stranke pri občinskih volitvah. Po hudem boju smo dosegli popolno zmago; priporili smo si 15 odbornikov; nasprotniki pa komaj 3 in tudi izmed teh je liberalni vodja dr. Kunej prišel v odbor samo po žrebu. Izvoljeni so bili: v 3. razredu: Robek Mihael (261 glasov), Kralj Anton, Jazbec Karl, Novak Jožef, Drogenik Janez, Černelc Jožef in kot namestniki Kramer Franc, Kramer Anton, Postržin Janez. V 2. razredu: Kraner Franc, Lesjak Jožef, Avgustinčič Anton in kot namestniki Lupšina Franc, Geršak Karl, Kunej Jožef; v tem razredu se je nasprotnikom posrečilo 3 svoje spraviti v odbor. V 1. razredu: Jug Martin, Kunej Janez, Stadler Jožef, Lah Ivan, Mošet Anton, Kunej Janez in kot namestniki Hohnjec Janez, Planinc Janez, Avgustinčič Anton. — Naši se vsled sijajne zmage radujejo, združeni liberalci in nemškutarji pa psujejo. Pustimo jim to tolažbo; saj mora vsak človek nekaj imeti, kar si položi na boleče srce. Tudi mi bi radi

nekaj položili na srce, in sicer odboru Narodne stranke v Celju. Na srce in na dušo ji položimo vprašanje: Ali je tista stranka res še „narodna“, koje odborniki se pri volitvah bratijo in najtesneje zvežejo s takimi, ki so agitirali in pobirali podpise za nemški učni jezik na šentpeterski ljudski šoli? General dr. Kukovec naj to razsodijo. Pri nas v St. Petru in širrom naše slovenske domovine sodi vsak pameten in značajan človek, da je to skrunitev slovenske narodnosti in teptanje njenih pravic. Liberalcem priporočamo, naj se v postu pošteno spokorijo, svojim pristašem in prijateljem pa kličejo: Živela naša krščanska, slovenska, kmečka stranka!

* **Porazeni štajerčijanci.** Z Vurberga se nam poroča: 7. avgusta lanskega leta smo imeli občinske volitve. Zmagalo je z veliko večino vseh 18 naših odbornikov in 9 namestnikov. Nasprotniki pa so vložili rekurz zoper volitve. Sedaj je rekurz rešen in nasprotniki so popolnoma propadli. Je pa lahko tudi sram tistih, ki so ta rekurz delali, ker v njem je toliko neresnic, kolikor je stavkov. Nasprotniki pišejo: „Vsled raznih zvijač in ovir so bili volilci razburjeni in zbegani in se jih veliko volitve ni udeležilo“. Tega pa ne povedo, kdo je volilce razburil in zbegal. Razburili in zbegali so jih štajerčijanci, ali, kakor se v rekuru imenujejo, naprednjaki, ki so na dan volitve na vse zgodaj zjutraj hodili okrog in pravili, da ne bo volitev. Vsled tega je še naših volilcev veliko ostalo doma. Dalje pišejo v rekuru: „Ker se je volitev še-le ob 10. uri pričela, so bili navzoči volilci radi prevelikega in silnega dela primorani volišče prej zapustiti kot so volili“. Toda tisti dan ni bilo nobenega silnega dela, ker je tako deževalo, da sploh na polju ni bilo za nobeno delo. — V ponedeljek, dne 23. februarja, je bila volitev župana. Izvoljen je bil že četrtičkrat Ant. Preložnik. Mož je dobil s tem sijajno zadostenje za silno preganjanje od strani osebnih nasprotnikov v zadnjem času. Vsled tega preganjanja so se naše vrste še bolj utrdile. Zdaj vemo, kdo je naš. Zato bomo šli s podvojeno močjo v boj, kakdar bo zopet treba. Čast pa tudi vsem vrlim možem, ki so pri zadnjih volitvah delali za dobro stvar, čast našim mladim agitatorjem, ki so tako imenitno izvršili svojo nalogo! Zdaj pa zopet na delo za izobrazbo duha, da bomo pripravljeni za prihodnje boje!

Kje so bili liberalci? Naša stranka se je zanimala in sodelovala zadnji čas pri občinskih volitvah v sledečih občinah: Šmiklavž pri Hočah, Cirknica, Razvanje, Loka, Morje, Vurberg, Marjeta na Pesnici, Polička vas, Tragučeva, Rotenberg itd. itd. Nikjer nismo zapazili liberalcev, da bi storili le korak, a širokoustijo se radi.

* **„Štajerc“ in švicar.** Med tiskarskim štrajkom je „Štajerc“ hudo švical. Na vso moč se je trudil in napačjal in švical, da bi prišel na vrh; pa le dvakrat se mu je posrečilo, pokazati se v prav klaverni obliki, v obrazu curek švica, v ustih zmerjanje proti „Slovenskemu Gospodarju“. In tudi sedaj, ko se je prvič po štrajku pokazal v svoji navadni obliki, zopet švica, in sicer kri švicajočo „sveto Johanco“, kateri je posvetil skoraj 3 predelke lista z dostavkom: Naprej prihodnjic. „Štajerc“ bo torej naprej švical. Vendar pa je razlika med vodiško Johanco in med „Štajercem“: Johanca je namreč švicala telečjo kri, „Štajerc“ pa švica — oslovsko.

* **„Štajerc“ in 15.000.** „Štajerc“ je sicer vse-skozi napreden list in vodja šnopsarskega naprednjaštva, pa vendar tudi veruje v vraže. Posebno moč pripisuje številu 15.000, zakaj že leta nosi na svojem čelu zapisano: Natisov 15.000. Število njegovih naročnikov torej nikdar ne znaša 14.999, tudi ne 15.001, temveč vedno 15.000. Predsednik Združenih držav, Wilson, veruje v število 13 kot osrečevalno; „Štajerc“ si je izbral veliko višje število, ker šteje svojo srečo le po tisočakah, in teh ne zadostuje 13, temveč jih je treba 15. Privoščimo mu to namišljeno srečo. Tudi pritrjamo izreku, ki ga nosi napisanega: „Kmečki stan, srečen stan!“ Pribijemo pa: tista kmečka rodbina, kjer se prebira, kakor kaže „Štajerčeva“ glava, ptujski „Štajerc“, ni in tudi nikdar ne bo srečna. To je res, in sicer tisočkrat bolj res, kakor pa da ima „Štajerc“ 15.000 natisov.

* **Boj za snaženje dimnikov.** V odseku za obrtne zadeve dež. zbora sta se v 3 sejah borila slov. zastopnika dr. Benkovič in Roškar za pravice kmetov, da si smejo tudi sami onažiti dimnike. Nemško-nacionalna večina se je z vso silo ustavljala. Slovenski predlog je bil odklonjen z 1 glasom večine. Slovenska poslanka sta javila za zbornico manjšinske predloge in tako se bo ta boj še nadaljeval tudi v polni zbornici. Kakor znano, se je liberalni poslanec dr. Kukovec izrekel proti vsem olajšavam, ki bi se dale kmetom.

* **Zivahno gibanje.** Iz Frama nam piše prijatelj: Kako se kaj gibljemo? Lani smo se gibal tako: 10 porok, 43 mladičev, 79 rojencev in 12.500 obhajencev. Zdravo ljudstvo — skoro še enkrat toliko rojencev. — Letos smo se začeli slabo gibati. Koj začetkom leta smo doživeli uboj, pa brez krvoprelitja. Kralj alkohol je pobil na tla mlinarskega pomočnika M. Vičarja od Male Nedelje. Strašno ga je zdelal. Fant je sam klical na korajžo šnopsarskega kralja, dajal poguma drugim šnopsarjem, a izzivač je podlezel, bratci so ga takoj zapustili. Vroč alkohol ga je tako ogrel, da je šnopsar zmrazil. — Strašna smrt šnopsarja je vzdramila marsikoga, še dušnega pastirja, ki je začel nabirati rekrute za vojsko, „sveto vojsko“ zoper najhujšega ter najnevarnejšega sovražnika — kralja domovine in mladine — šnops. Nabral

je, kakor čujemo, okoli 300 krepkih fantov in krepostnih deklet, ki čakajo na svojega generala proti. Kovačiča, da jih uvrsti v redno vojsko. — Gibale so se razven Ješence vse naše občine. Fram ima novega župana, g. Karola Černeja, odločnega, krmenitega moža, na katerega je lahko ponosen. Morje je ostalo čisto. Po njem varno in zvesto jadra in vesla skoro četrt stoletja zopet izvoljeni naš cerkveni ključar, župan M. Koren. Loka je bila vedno zvesta. Značilno je, da nikdo noče biti župan, če ni prisiljen. Vsak se brani, ker ni strankarstva. Tudi Loka si je izvolila Korena, ker hoče biti ali imeti vedno dobro, zdravo korenino. Odličen in odločen naš pristaš Jožef Koren. — Gibali so se živahno naši ženini in neveste. Kar 15 oklicev je bilo. Med drugimi se je poročil naš framski župan, g. K. Černeja, z Miciko Bezjakovo, ki je mnogokrat sodelovala pri naših prireditvah. Poročka in gostija se je izvršila tako sijajno, da Fram še take ni videl. Ob slovesu je nevestin oče izročil na gniljiv način svoji hčerki knjižico, glasečo se na 24 tisoč kron, enkrat toliko pa še sledi. Bezjakovi otrok je 6, vsak dobi enak delež! Oče Bezjak je začel pravzaprav iz nič, a s svojo pridnostjo si je pridobil ogromno premoženje. Je izdelovatelj mlinar bučnega olja. Oženil se je tudi naš zvesti pristaš, veleposestnik v Framu, Srečko Kodrič, z Miciko Dobnik iz veleugledne hiše iz Zatočič. — Na plesu smo se pa zelo malo gibal, ker Framčani se sramujejo divjega, poganskega plesa. Tako smo se gibal v 2 mesecih. Stoj, še ni vse! Bralno društvo, oziroma naši fantje, so se letos živahno gibal, o tem gibanju prihodnjic.

* **Napad na katoliško škofijo.** Dne 23. t. m. je bil izvršen grozen napad na grško katoliško škofijo v Debrečinu na Ogrskem. Že preteklo soboto je prejel škof Mikloš pismo, da mu bo poslala neka oseba za bojček, v katerem bo kot darilo nekaj denarja in dragocene cerkvene oprave. Zaboje je v istini došel po pošti in v trenutku, ko so ga odprli v škofovski palači, je eksplodiral (razletel). Grozno razmesarilo in ubilo je 5 oseb, 9 oseb pa je težko ranjenih. Škof Mikloš, ki je ležal v postelji bolan v bližnji sobi, je kakor na čudovit način ostal popolnoma nepoškodovan. Čeprav je bila eksplozija tako silna, da se je udrlo več sten palače in so skoro vsi pisarniški prostori razdžani. Komisija, ki preiskuje nesrečo, je dognala, da je bil v poslanem zabojčku dinamit. Ubilo je škofovega namestnika vikarja Jaskoviča, škofovega tajnika Slepkovskega, odvetnika Čatija, nekega slugo in njegovo ženo. Ostale težko ranjene osebe so spravili v bolnišnico, kjer se jih nekaj bori s smrtjo. Oblast je odredila obširne preiskave. Sumi se, da so napad povzročili Rumuni, kateri so se upirali dolgo ustanovitvi grško-katoliške škofije v Debrečinu, ker so se bali, da se bo skušalo potom madžarizacije Rumune oslabil. Vsekako nosi ogrska vlada pri tem zločinu veliko odgovornost, ker s svojimi nasilnimi odredbami hoče na vsak način druge narode na Ogrskem ugonobiti.

* **Slovenec, tvoja zemlja je zdrava,** ali — ne bežite nesmiselno v tujino. Iz Amerike nam piše prijatelj lista: „Dragi urednik! Ker sva si bila nekdanj v domovini prijatelja, upam, da boš sprejel od mene sledeči dopis. Dne 28. decembra lanskega leta se je pripeljal v Novi Jork kmečki mladenič, doma iz brežiškega okraja. Doma je od svojega očeta iztirjal dedščino po materi v znesku 2300 K. Ko se je vozil iz Hamburga v novi svet, je nekega dne na krovu ladje pregledoval svojo denarnico. Vzel je oba tisočaka ven, kar pa potegne močen veter in po bliskovo je iztrgal iz roke mladeniču oba. Nekaj časa je še videl, kako se je veter v zraku nad morskimi valovi igral z njegovim premoženjem, potem pa sta tisočaka padla — v valove. Mladenič je padel v omedlevalo. Zbudil se je še-le, ko je ležal v neki njujorški bolnišnici. Od žalosti se mu je zbledlo. Še-le čez nekaj dni je pripovedoval s solzami v očeh svojo nesrečo. Bridko je tožil: „Oh, jaz nesrečnež, zakaj sem zapustil lepo slovensko domovino. Imel bi svojo doto in zdrav bi bil.“ Fant je od dne do dne bolj bolehal in dne 24. januarja je — umrl. — Prosim te, deni to v „Slov. Gospodarja“, da bo ta povestica služila slovenskim mladeničem kot svarilen vzgled, da naj ne ostavijo po nepotrebi svoje domovine!

B. J.

* **Ljubo doma.** Iz Amerike nam piše naš prijatelj: Kdor srečnih misli umrje, je vedno srečnejši, kakor vojskovodja, ki koraka kot zmagovalce čez bojno polje. Ravno tako ste tudi vi srečnejši doma v svojem rojstnem kraju, srečni ste v sanjah, kadar se vam sanja o ameriškanskih dobrotah, svetlih dolarjih in zidanih palačah. Toda dragi rojaki, naše domovanje ni v zidanih palačah, pač pa je v lesenih, zapuščenih kočah, marsikatera še celo strehe nima. V domovini smo si mislili: Gremo v Ameriko, kjer bomo z lahkoto živeli, bomo malo delali in dobro zaslužili. Ali ravno nasprotno se nam je zgodilo. Delamo od zore do mraka, kolikor nam moči dopuščajo, a malo zaslužimo. In zraven imamo še dolgočasno življenje. Delavca zvabiti v Ameriko je lahko. Saj so plače dozdnevno višje kakor v stari domovini. Ali ko stopi delavec na ameriškansko tla, hitro spozna, da so visoke plače le sleparija in laž. Plačati mora vsako stvar dražje kot v svoji domovini. Rad bi se vrnil v domovino nazaj, pa je navadno že prepozno. Šel je kot podgana v past. In v tako past se jih vjame vsaki dan na stotine. Torej, dragi mi rojaki, opozarjam vas vse: Ne verujte tistim, ki vam pišejo v domovino o ameriškanskih dobrotah, Hvalijo se, koliko zaslužijo in Bog vedi, kaj še vse druzega. Največkrat pa tako, da tisti, ki o dobrotah piše, se mu tukaj prav slabo godi. Obenem opozarjam rojake, da se sedaj za nobeno ceno ne spuščajte v Ameriko. Sedaj je slabo tukaj. Dela ni nikjer

dobiti. Delavcev je tu na tisoče brez zaslužka. Vsako jutro jih hođi po 50—100 v gruđah od tovarne do tovarne in iščejo dela. Pa navadno že vselej vrata pred njimi zapirajo. — Pozdravljam vse rojake, kateri čitajo „Slovenskega Gospodarja“.

J. Pojškruh iz Gornjega Grada.
* **Moč molitve in blagoslova.** Voditelj duhovnih vaj, P. K., je omenjal v premišljevanju o duhovnikovi molitvi ta-le zanimivi dogodek iz življenja pokojnega kardinala Missia: Bilo je na večer usodepolne noči, ko je kranjsko deželo in osobito Ljubljano, zadela huda šiba potresa. Takrat je bil rajni kardinal Missia škof v Ljubljani. Okrog 11. ure je cerkveni knez u prav dokončal svojo večerno molitev. Nato pa se dvigne, da pođeli — kakor je imel navado — sveti apostolski blagoslov na vse 4 strani svoje škofije. Kar se znanje zemlja, zidovje poka, vrata se odpro, omet se lušči, dimniki z groznim ropotom padajo na strehe in na ulice... Groza prevzame vse ljudi, ki plaho begajo po ulicah ter iščejo varnosti zunaj mesta. Škof Missia sam je zapustil svojo palačo in se umaknil na prosto... Koliko mrtvih? — vprašal bi vsakdo. Nič več kot 1 sam človek je umrl, zadet od strešne opeke. Ali nista uprav blagoslov in molitev apostolskega škofa dosegla, da ni bilo hujših nesreč in da pod razvalinami ni bilo mrličev?!

* **Marsikateri gospodar** in mlađ mođ mora po razmerah prisiljen, iskati težkega zaslužka v tujini, navadno v Ameriki. Ni lahko tam izhajati. Treba je precejšnje spretnosti v tem in onem. Kdor je namenjen v Ameriko, naj v svojo korist dobro prebere zanimivo in poučno, zanesljivo in resno knjigo: „Amerika in Amerikanci“, posebno nje II. in III. del. Ako je nimate v Bralnem društvu, ali je ne dobite pri dušnem pastirju, pišite po njo vlč. g. Jurju Trunk, župniku v Beljaku na Koroškem. Tistih par kronic se vam bo povrnilo obilno na bogati izkušnji za življenje, zajeti iz te knjige.

* **Povest ključavničarskega pomočnika.** Mestni odbor v Stollbergu na Saksonskem je imenoval za častnega člana meščana svojega rojaka virmtemberskega, stavbnega ravnatelja pl. Bacha. Profesor Karol pl. Bach je eden odličnih sotrudnikov grofa Zeppelina in biva sedaj v Stuttgartu, je pred 50 leti odšel iz svojega rojstnega mesta Stollberga kot boren ključavničarski pomočnik po svetu. Vsled neumorne samozobrazbe pa je napravil izpit za inženirja ter je postal končno profesor na tehnični visoki šoli v Stuttgartu, kjer mu je virmtemberski kralj v priznanje njegovih zaslug za povzdigo virmtemberske industrije podelil plemstvo.

* **100.000 met. stotov sladkorja zgorelo.** V Sedlecu na Češkem je po noči dne 21. februarja izbruhnil v Tellerjevi sladkorni tovarni požar, ki je uničil del tovarne in vso zalogo sladkorja, katerega je bilo 100.000 met. stotov, ter nekaj bližnjih poslopij. Več kilometrov daleč na okoli je dišalo po praženem sladkorju. Škoda znaša nad 3 milijone kron.

* **Ginljiva zakonska ljubezen.** Nedavno je umrla v Trstu po dolgi in mučni bolezni gospa Liza Terni in tekem istega popoldneva njen soprog Avgust, ki je bil eden najbogatejših in najuglednejših meščanov. Gospod Terni se je bil pred časom z ženo vred z avtomobilom ponesrečil, vsled česar so morali obo operirati. Umrla sta pa obo isti dan kljub operaciji. Znamenito pri tem je dejstvo, da so morali soprogo operirati na levih prsih in da si je dal mođ urezati s telesa primeren kos kože, da bi rešil ženo. Umrla pa je ona in z njo tudi požrtvovalni soprog.

* **Bogata je bila, pa ni vedela.** Nedavno se je pojavila pri italijanski banki za Primorje na Reki kmetica Deskovič iz Moščenice, da bi dvignila 100 dolarjev, kateri denar ji je poslal njen mođ iz Amerike. Spremljala jo je njena 14letna hčerka in ženski starci dobili denar. Pri tem pa je Deskovičeva še malomarno pokazala staro ogrsko srečko, ki je ležala prej dolgo časa pozabljena v prahu. Rekla je, da so jo sosede pregovorili, da bi vprašala, kaj je z njo. Uradnik je začel listati po seznamih in je kmalu povedal, da je že pred petimi leti zadela — 50.000 K. Žena izprva ni verjela, nato pa se je lahino nasmehnila in je šla pisat mođu o sreči, ki jo je zadela.

* **Sredstvo zoper pravdanje.** Poroča se iz Sele nad Škofjo Loko: Kako globoko umeva Slov. ljudska Stranka potrebe in koristi našega ljudstva, nam priča zakon o občinskih posredovalnih uradih. Na podlagi poldrugoletne izkušnje z veseljem priznamo, da je deželni zakon, po katerem ima vsak občinski odbor pravico ustanoviti občinski posredovalni urad, za ljudsko blagostanje izrednega pomena. Samo naš občinski posredovalni urad je v poldrugem letu svojega delovanja uspešno posredoval v 77 spornih slučajih, kjer se je šlo za določitev meja pri nepremičnih posestvih. Omenimo le, da se je na dan 24. p. m. s sporazumom vseh strank uredila meja na 14 mejnih parcelah. Še v večjem številu pa so se pokazali uspehi posredovalnega urada v sporih radi žaljenja časti. Nič manj kot 23 takih tožb je preprečil naš posredovalni urad. — To so suhe številke, ki pa veliko pomenijo. Če pomislimo, koliko ljudskega premoženja se je že zmetalo za nespametno pravdanje v liberalni advokatski žep, koliko jeze in nespravljlivega sovraštva med sosedi se je zanetilo z raznimi tožbami glede mej in zemljiških služnosti, potem moramo poslancem S. L. S. priznati, da so s tem zakonom samo našim občinam prihranili tisočake. Zato pa pozdravljamo znani deželnozborni sklep glede obveznosti občinskih posredovalnih uradov. Tem bolj pa obsojamo nastop liberalcev, ki so glasovali proti tožadavnemu sklepu. In to smo dejansko pokazali na dan volitve. V zboru, ki

naj vodi zakonodajo in gospodarstvo naše dežele, mođ liberalnega kopita ne potrebujemo.

* **Posredovalnica za kmečke delavce in posle.** Huda je dandanes na deželi za delavce. Beg delavskih ljudi iz dežele v mesta je povzročil, da je postalo na kmetih pomanjkanje delavskih moči zelo občutljivo. Še pastirja kmet skoro ne more dobiti. V kranjskem deželnem zboru je poslanec dr. Krek stavil predlog, da osnuje dežela brezplačno posredovalnico za delo. Deželna posredovalnica bi imela nalogo, oskrbovati za kmeta in malega obrtnika delavske moči. Akoravno bi bila taka ustanovitev za kmečko in delavsko ljudstvo velikega pomena, vendar so liberalci s puhlimi govori se zoperstavliali koristnemu predlogu. Ta predlog pride že v prihodnjem zasedanju v razpravo. Gotovo bi bilo tudi za naše štajerske razmere prikladno, če se tudi pri nas ustanovi kaj takega.

* **Gospodarsko-socialni tečaj v Veržetu,** ki je trajal 4 dni, to je od 16. do 19. februarja, se je lepo obnesel. Udeležba je bila splošno izredno velika. Zastopane so bile vse muropoljske župnije. Predavali so: dr. Hohnjec, dr. Kovačič, župnik Rožnik, živinorejski inštruktor Krištof in nadrevizor Vl. Pušenjak. Žal, da se radi narasle Mure sosednji ogrski Slovenci niso mogli udeležiti tečaja.

* **Vinogradniški tečaj na Grmu.** Kranjska kmetijska šola na Grmu priredi dne 9. in 10. marca t. l. vinogradniški tečaj. Spored tečaja bo sledeči: V pondeljek, dne 9. marca, popoldne od 2. do 4. ure: cepljenje trt, siljenje trt v silnicah, gorkih legah in drugih prostorih, ravnanje s cepljenkami v trtnici in saditev novih vinogradov. Od 4. do 6. ure: razkazovanje silnice in cepilnih strojev, vaje v cepljenju. V torek, dne 10. marca, popoldne od 8. do 10. ure: obrezovanje trt, ravnanje z mladimi trtami v vinogradu, pomladanska dela v vinogradu, gnojenje trt, osobito z umetnimi gnojili. Popoldne od 2. do 5. ure: praktične vaje v obrezovanju trt v šolskem vinogradu v Cerovecih. — Priglasila (po dopisnici) se sprejemajo do dne 28. februarja pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu, pošta Kandija pri Novem Mestu. Oddaljenim in revnim kranjskim vinogradnikom povrne ravnateljstvo potne stroške do Novega Mesta in tudi podpore K 1.50 na dan za prehrano. Za to podporo je treba v priglasilu prositi in se izplača samostistim, katerim se je izrečno dovolila.

* **Cena sena.** Vsled lanskega pomladanskega mraza je bilo malo sena, zato je zelo drago in stane meterski stot 7—8 K in po Pohorju je občutno pomanjkanje krme. Ker so zimske setve ugodno prezimile, vsled tega cena krmi pada in zato se bo cena za živino izboljšala.

* **Nabornikom.** Ministrstvo za deželno brambo je določilo, da se letošnji vojaški nabori vršijo pozneje. Mladenci pa, kateri bi radi zavoljo kakega važnega vzroka šli že poprej k naboru, naj to pismeno javijo na naborno komisijo svojega dopolnilnega okraja.

* **Koledar Slov. Kmečke Zveze,** ki se je našim naročnikom tako zelo prikupil, se še dobi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, in sicer stane komad s poštnino vred 1 K 10 vin. Najboljše je, da se pri naročilu ta svota vnaprej pošlje.

Mariborski okraj.

* **Maribor.** Prijatelj našega lista nam poroča: Javno vprašanje na tukajšnje „Dramatično društvo“: Koliko je „Dramatičnemu društvu“ plačalo založništvo „Narodnega Lista“, oziroma Narodna stranka, za vašo skrb, katero ste imeli, da ste pri predstavi dne 22. t. m. na trde sedeže položili blazine — Mariborski Glasnik „Narodnega Lista“? Kakor je posneti iz tega vašega koraka, ste pokazali, da je vaše društvo res liberalno. Dosedaj je „Dramatično društvo“ povdarjalo, da je nad strankami, a odslej bo torej to drugače. Se vzame na znanje.

* **Sv. Križ** pri Mariboru. V ponedeljek, dne 16. svečana, sta iz vrle Ilgičeve hiše bila oče in hči obenem pred poročnim oltarjem. Oče Anton Waldhuber izvolil si je za zakonsko tovarišico pridno kmečko hčerko iz znane Dobajeve hiše, Marijo Hauptman; njegova hčerka Tončka pa pojde za gospodinjo na Špesarjevo, kjer je tukajšnji dolgoletni cerkveni ključar Jakob Sternad svoje gospodarstvo, katero je nad pol stoletja vzorno oskrboval, odložil na krepkejšo mlajše rame svojega nečaka Jakoba Gradišnik. Obe ma vrlima paroma kličejo: Na mnoga srečna leta! — Za Slovensko Stražo se je nabralo na gostiji 30 kron. — „Kmečki strah“ (volk) nam še vedno ne da miru, ampak neusmiljeno nadaljuje svoje roparsko delovanje. V slast mu gredo zlasti ovce in koze. Radi njega se je morala sedaj tudi šola za nedoločen čas zapreti.

* **Št. Jakob** v Slov. gor. V nedeljo, dne 22. t. m., se je vršil tukaj občni zbor Izobraževalnega društva. Govoril je urédnik Fr. Žebot. Potem pa je bilo politično zborovanje, na katerem je poročal poslanec Roškar. Volilci so izrekli našim poslancem popolno zaupanje.

* **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Umrla je v Benedičkem vrtu dne 6. februarja zvečer, previdena s sv. zakramenti, šivilja Veronika Rajšp, stara 26 let. Naj v miru počiva!

* **Sv. Jurij** v Slov. gor. Občinski odbor občine Sv. Jurij v Slov. gor. je imenoval dne 8. svečana t. l. vlč. g. Ivana Bosina, sedaj kaplana na Sladki gori, častnim občanom. Čestitamo!

* **Sv. Jurij** v Slov. gor. Dne 22. svečana je imelo društvo „Edinost“ svoj letni občni zbor. Voljen je bil po večini stari odbor.

* **Biš.** Tukaj je bil te dni izvoljen za občinskega predstojnika g. Jožef Murko, vrl pristaš naše stranke.

* **Sv. Martin** pri Vurbergu. Poročil se je mladenič Štefan Gmeiner z mladenko Alojzijo Fažmon, blagajničarko Dekliške Zveze in članico Marijine družbe; obo iz ugledne krščanske in narodne hiše v Sp. Dupleku. Na gostiji se je nabralo za Slovensko Stražo 5 K 10 vin. — Novoporočencema naše iskrene čestitke!

Ptujski okraj.

* **Ptuj.** Umrl je v Ptuj v soboto, dne 21. t. m., mestni učitelj v pokoju, g. Boštjan Krajnc. Bil je blag značaj in je več kot 30 let marljivo sodeloval pri cerkvenem pevskem zboru v Ptuj. Njegova hčerka je soproga znanega rodoljuba g. dr. Kotnika, c. dr. profesorja v Celovcu. Blagemu mođu svetila večna luč!

* **Ptuj.** Prireditve Dekliške Zveze dne 14. februarja je imela zopet vsestranski uspeh. Prostori so bili nabito polni, vse točke zanimivega vsprejema pa dovršeno uprizorjene. Posebno so ugajali šaljivi kupletni dvospevi in velika pustna šala: „Skrateljček in njegova babica ali čarobne orgljice“. — Še delujemo, še se shajamo, če smo tudi takorekoč izgnani iz dvorane Narodnega Doma. — Ptujski katoliška mladina.

* **Vurberg.** Pred par leti si je dala naša občina s prihranjenim občinskim denarjem postaviti občinsko vago, katera gotovo koristi naši občini, pa še tudi drugim, ker ni v bližini nobene take vage razen na Ptuj. Lani pred občinskimi volitvami pa so štajerčijanski volilci hoteli s tem zbegati naše ljudi, in so pisali v „Štajercu“, kako nepotrebna je ta vaga, koliko stroškov prizadene občini, da noče nihče na njej vagati, izvzemši 2 osebi, ki vesta potem, koliko prirediti pri svoji živini. A čudno! Na Katarin'sem smo pa videli ravno generala štajerčijancev, Polmeta, da je tudi gnal svojega bikeca na občinsko tehtnico, zoper katero je „Štajerc“ zabavljaj, da ni nič vredna in da nihče noče na njo vagati. Zopet dokaz, da je vaga koristna za nas in za štajerčijance tudi. — Občan.

* **Sv. Marko** niže Ptuja. Predstava Bralnega društva se je na pustno nedeljo prav dobro obnesla. Dekleta so dobro pogodile svoje vloge. Gotovo ne bo žal gostom iz Sv. Marjete, ki so se tudi udeležili, pač pa Markovčanom, ki so prišli tako v malem številu.

* **Velika Nedelja.** Tudi v naši župniji se je začelo protialkoholno gibanje. Vodi to družbo treznosti naš organist. Pa kakor je že navada, da ima še vsako dobro delo svoje sovražnike, tako se tudi prijatelji šnopsa jezno zaganjajo v našo prekoristno družbo, misleč jo premagati. Svojo jezo pa si potem hladijo z — žganjem. A ne vdaemo se! Bodimo pogumni in bojujmo se v vrstah Svete vojske zoper tega največjega sovražnika človeštva.

Ljutomerski okraj.

* **Ljutomer.** Poroke. Dne 28. januarja so bili poročeni v Ljutomeru g. Dunaj Alojz iz Cezanjeve, s Terezijo Slavičovo na Kamensčaku, in njeni brat g. Anton Slavič z Uršo Ivanjšičevo iz Radomerja. Pri tej veseli dvojnati poroki so gostje nabrali za dijaško kuhinjo v Mariboru 10 K 52 vin. Mladima paroma mnogo sreče! Dne 4. februarja se je na gostiji Al. Trstenjaka z Antonijo Brunčič na Krapji nabralo za dijaško kuhinjo v Mariboru 2 K 50 vin. In 11. februarja na gostiji Alojzije Lah iz Branoslavec z A. Rakušom iz Grab 6 K. Vsem čarovalcem in prijateljem naših revnih dijakov najiskrenejši „Bog plačaj“!

* **Kamensčak.** V soboto, dne 21. t. m., smo imeli občinske volitve. Izvoljeni so večinoma sami treznomisleči krščanski možje. — Slava zavednim volilcem!

* **Mala Nedelja.** Zlato poroko sta obhajala dne 15. t. m. Franc in Frančiška Sterniša (roj. Topolnik) v Moravcih. Sv. mašo, namenu primerno pridigo in poroko je vpričo velike družine in mnogobrojnega ljudstva opravil domači č. g. župnik Jožef Kolarič.

* **Sv. Jurij** ob Ščavnici. V nedeljo, dne 14. t. m., smo spremili k zadnjemu počitku vdovo Ter. Topolnik iz Slaptinec. Rajna je bila priljubljena vaščanka in dobra mati. Bodi ji zemljica lahka!

Slovenjgraški okraj.

* **Smartno** pri Velenju. Dne 16. februarja se je poročila Marija Potočnik iz Cirkovec, zavedna članica Dekliške Zveze, ugledna družbenica škalske Marijine družbe, s pridnim mladeničem Janezom Kovač iz škalske župnije. Lepo poročno slovesnost je povzdignila ta okolnost, da je nad 20 družbenic Marijinih jo spremljalo k oltarju, ter z njo vred prejelo med sv. mašo sv. obhajilo. Na veseli svatbi se je nabralo za Slovensko Stražo 11 K 54 vin. — Na mnoga leta!

* **Zavodnje** pri Šoštanj. Naša župnija spada v občino Topolšica pri Šoštanju. Zato nas je jako razveselilo, ko smo izvedeli, da so liberalci pri občinskih volitev, ki so se vršile decembra meseca navzlic vsem zvijačam pogoreli. Očitajo se nam je, da hočemo sedež občine potegniti v Zavodnje, četudi so liberalci sami prav dobro vedeli, da to ni res. Nam je bilo le za to, da pridejo enkrat na krmilo možje, ki so

odločno katoliškega prepričanja, ne kakor naši liberalci, ki se sicer kažejo dobre kristjane, v odločilnem trenutku pa potegnejo z brezversko gospodo iz Celja in drugod, Cast zavednim volilcem S. K. Z.!

s Marenberg. Dan na dan prihajajo pritožbe od strani staršev glede naše šole. Bodisi temu kakorkoli, nekateri nimajo časa, drugi pa so preleni, da bi se doma vestno brigali za versko vzgojo svojih otrok in tako se cela krivda od ene kakor od druge strani zavrača na šolo. Šola pa dandanes ne more delati čudežev, najmanj pa marenberška, kjer je strogo prepovedano, poučevati krščanski nauk v slovenskem jeziku že takoj v I. razredu. Zaradi tega je pritožba onih starišev, katerim je na tem ležeče, da se mladina nekaj nauči za poznejše življenje, popolnoma upravičena. Ne bomo tukaj reševali tega vprašanja, ker odgovor je jasen kakor beli dan in si ga lahko vsak le nekoliko misleč človek sam napravi. — Za slovenske otroke — le šola, kjer se poučuje na podlagi maternega jezika.

Vesela vest z meje. Iz Pernic se nam piše: Pred dvema letoma so se vršile na Pernicah občinske volitve, pri katerih so Slovenci zmagali z vsemi svojimi kandidati v I. razredu, v II. razredu pa so vložili priziv. Dne 24. jan. t. l. pa so se vršile dopolnilne volitve za II. razred. Slovenci so tokrat pa zmagali z vsemi svojimi kandidati, tako da je sedaj ves občinski odbor v njihovih rokah, kar je zlasti na od vseh strani ogroženi jezikovni meji velikega pomena. Slava zavednim volilcem!

Konjiški okraj.

k Oplotnica. Igri: „Ne kliči vraga“ in „Trije tički“, kateri je priredilo bralno društvo „Sloga“, sta izvrstno izpadli. Tudi petje je bilo izvršno. Hvala gre v prvi vrsti g. J. Vizovišku, kateri je igralce tako dobro izvežbal, v drugi vrsti pa igralcem, ki so vsi svoje vloge prav dobro rešili. Udeležba je bila velika. Oplotničani, naprej!

Celjski okraj.

c Celje. Tukajšnje nemškutarje in zagrizene Nemce ter tudi one v Ptuj in Mariboru, je zelo neprijetno dirnila vest, da zahtevajo naši poslanci, naj se zastareli volilni red teh mest izpremeni tako, da bodo tudi Slovenci prišli do svojih pravic. Slovensko ljudstvo napolnjuje in redi naša mesta, posebno Celje, gospodujejo pa v njem naši najhujši nasprotniki. Skrajni čas je in pravično tudi, da pridejo Slovenci tudi v naših mestih v občinske odbore. Hvala našim poslancem, da so začeli v tem oziru dregati!

c Celje. Naših Nemcev in nemškutarjev se je polastil grozen strah. Ali je mogoče prišel „kmečki strah“ iz nemškega Stajerja nad nje? Kaj se! Tvrdisi Goričar in Leskošek se je dovolilo odslej prodajati tudi knjige. Ker odslej Slovincem ne bo treba hoditi drugam kupovat knjige in bo ostalo zopet nekaj denarja v slovenskih rokah, zato to Nemce silno peče.

Celje. Izžrebani porotniki. Glavni porotniki: Avgust Plaskan, trgovec, Braslovče; Anton Čmak, mizar, Polzela; Vinko Kračun, gostilničar, Loče; Anton Vodenik, trgovec, Žalec; Alojzij Cimperman, gostilničar, Polzela; Pavel Košenina, trgovec, Gomilsko; Ivan Pikel, posestnik, Griže; Jožef Jicha, juvelir, Celje; Janez Berna, čevljar, mojster, Celje; Vinko Jamnik, mlinar, Otiški vrh; Ivan Forte, mesar in gostilničar, Loke; Albin Pečar, trgovec, Imeno; Vinko Kukovec, posestnik, Lova; Mart. Stojan, mizar, mojster, Zavodna; Valentin Samec, posestnik, Runtole; Anton Jan, župan, Skale; Fran Oset, trgovec, Vransko; Florijan Stojan, orožniški stražmojster v p., Oplotnica; Franc Topolšek, klobučar, Konjice; dr. Franc Premšhak ml., zdravnik v Celju; Anton Mahen, posestnik, Trnovlje; Josip Prelog, čevljar, Celje; Robert Diehl, trgovec, Celje; Friderik Zoržini, mesar, Slovenjgradec; S. Tribuč, posestnik, Mozirje; Rudolf Stermecki, trgovec, Celje; Friderik Alberti, veleposestnik, Polana; Josip Berlitz, trgovec, Rogatec; Ivan Brežnik, gostilničar, Sv. Jurij ob juž. želi; Vilibald Svoboda, notar, Konjice; Jožef Lorber, tovarnar, Žalec; Janez Šauperl, trgovec, Dobrna; Franc Samec, gostilničar, Ložnica; Jožef Hermann, gostilničar, Kresniče; Rudolf Dergan, trgovec, Laško. Nadomestni porotniki: Josip Ratej, posestnik, Hruševce; Jak. Pirtovšek, pekovski mojster, Sv. Peter v Sav. dol.; Jos. Vrečer, gostilničar, Vojnik; Ivan Planinšek, gostilničar, Medlog; Ivan Artman, trgovec, Sv. Jurij ob juž. želi; Jakob Kovač, posestnik, Vojnik; Ernest Pelle, trg. vodja, Celje; Josip Stožir, posestnik, Trnovlje; Ignacij Grilec, posestnik, Gaberje.

c Hmelj. Ob koncu leta 1913, ko so došli podatki od vseh strani, se je izračunilo, da se je pridelalo hmelja po celnem svetu 1. 1913 dobrih 1.300.000 stotov (po 50 kg). Ker se ga potrebuje 1.650.000—1.700.000 stotov, se bo moral pramnikljaj pokriti iz starih letnikov in bodo torej pri prihodnji berži zaloge gotovo toliko prazne, da že zdavnaj ne tako. Nikakor torej ni modro, kakor se že natihoma sliši, da se tu in tam hmelj že sedaj naprej prodaja in to po 250 K za 100 kg. Če bi hmelj tudi dobro obradil, se bo lahko dobro in hitro prodal. Ako bi pa bila slaba letina, potem bo pa imel hmelj izredno visoko ceno in bi bili tisti, ki ga prodajajo naprej, zopet močno oškodovani. Naj bi tudi hmeljski predkupci to predkupovanje raje opustili, ker vendar sami vidijo, koliko sitnosti imajo potem, če je v jeseni hmelj dražji, koliko imajo

nepotrebnih potov. Nasprotno pa jim provizija, ki jo zaslužijo pri hmelju, itak ne uide, ker gre skoro ves hmelj skozi njih roke. Potem se mora upoštevati, da v kraj, kjer je veliko hmelja naprej prodanega, soliden kupec niti ne gre kupovat in v kraju, kjer je nekaj hmelja naprej prodanega, ni in ne more biti tako živahna kupčija, kakor pa tam, kjer se ni predprodaja vgnezdila. Želim vsem našim vrlim hmeljarjem, da bi bilo leto 1914 za nje posebno veselo in dobičkanosno!

Florijan Rak.

St. Jurij ob južni žel. Občni zbor katoliškega bralnega društva dne 8. t. m. je pokazal zopet moč, ki biva v dobro organiziranem našem ljudstvu. Priglasilo se je še isti dan nad 100 članov za 1. 1914. Dvorana Katoliškega doma je bila natlačeno polna občinstva, ki je sledilo poročilom, poslušalo s pritrjevanjem govor gospoda dr. A. Vebleta. Sledila je veselica s petjem pod vodstvom gospoda Raztočnika in tamburanjem pod vodstvom gg. bratov Marčič ter igro „Sanje.“ Vse točke so dobro uspelo. Ker je bil ob enem tudi srečolov, zaznamuje blagajničar čistega donosa 160 K. — Komaj se je zbudil „Narodni List“ iz zimskega spanja, že napada neutemeljeno našega preč. gospoda župnika. Kar pa je najbolj neokusno, je to, da trdi o eni klerikalni trgovini, da nazaduje. Hoče pač pozornost obrniti proč od mlekarne in od kmečke posojilnice. Imena seveda ne pove. To je pa samo pobožna želja nekaterih.

c Polzela. Poročila se je Vašl Ana, posestnica, z vrlim mladeničem iz Mozirja, Antonom Fužir. Na gostiji se je nabralo za stavbo nove župnijske cerkve 848 K; na gostiji Stefana Turnšek in Ivane Beloglave pa 373 K. Pristrčna hvala vsem darovalcem, posebno pa nabiralcu in velikodušnemu darovalcu g. Juliju Žiganu, c. dr. poštarcu, trgovcu in udu okrajnega zastopa vranskega.

Braslovče. Naša posojilnica je izstopila iz celjske liberalne zveze, kmalu bodo v isti ostale le posojilnice, ki so prizadete pri Glavni posojilnici, trgovsko-obrtni zadrugi v Gorici in pri žalski pivovarni.

c Vransko. Kmetijska podružnica za vranski okraj naznanja, da je še čas naročiti subvencijske merjasec, ovne in bike. Do sedaj se je naročilo iz cele Stajerske nad 400 merjasev, ki pa pripadajo iz večine na Zg. in Srednje Stajersko. Med Slovenci je pa sploh premalo zanimajo za te subvencije in se vsi udje kmetijske podružnice še enkrat opozorijo na dotične razglase v „Gospodarskem Glasniku“. Svinjereja je zlasti za naš okraj velike važnosti, ker se izvažajo vsako leto gotovo nad 2—3000 pitanih svinj v druge kronovine, pa tudi po plemenskih praseh se zelo povprašuje, torej bi se naj ta panoga kmetijstva bolj upoštevala kot do sedaj. Če pa hočemo imeti zdravo plemo, treba je plemenjakov iz drugih krajev, da se kri osveži. Sezite torej po njih!

c St. Jur ob Taboru. Gorelo je v soboto zvečer pri posestniku Francu Čulku, p. d. Urhu, v Šmiklavžu. Ogenj je uničil celi marof z večimi stroji, živino so komaj rešili. Zakurila je, kakor trdijo, hudobna roka. Zavarovalnina je bila mala.

c Tinsko. V sloviti romarski cerkvi Matere božje na Tinskem je bil dne 8. svečana poročen g. Gvido Srobotnik, nadučitelj pri Sv. Stefanu, z gđ. Marijo Žolgar, zasebnico v Zibiki. — Pri Sv. Stefanu je umrl dne 20. svečana g. Jožef Podpečan, upokojen učitelj in posestnik.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Dež. živinorejski nadzornik Jelovšek je imel pri nas dne 18. februarja poučni govor o živinoreji. Imel je izredno veliko hvaležnih poslušalcev. — V nedeljo, dne 22. februarja, je obhajalo tukajšnje Izobraževalno društvo svoj občni zbor.

c Sv. Ema. Dne 16. svečana se je poročil pridni fant Francišek Seligo z vrla deklico Marijo Zobeč. Mlademu paru obilo sreče in blagoslova!

c St. Lenart nad Laškim. V tukajšnji župnijski cerkvi se je poročil dne 9. februarja vrl mladenič iz Razborja nad Loko, in podpredsednik Mladeniške Zveze v Jurkloštru, Ivan Kozmus, s pošteno deklico Heleno Deželak. Na gostiji se je nabral dar za Slovensko Stražo. Obilo sreče!

Pri Sv. Juriju nad Hrastnikom (900 m) so napravili stolpno uro, katere zvoki donijo daleč v soseđne hribe in doline.

Dol pri Hrastniku. Ker se je trgovec gospod J. Draksler odločno odpovedal vsakemu stiku s tukajšnjimi liberalci, ga zato oni napadajo ter besedičijo o njem po klepetavem „Slovenskem Narodu“, za katero besedičenje pa se vkljub vsem njihovim „bistrounim“ taktičnim potezam pri nas noben razsoden človek ne meni.

c Loka pri Zidanem Mostu. Pred enim letom so bili pri občinskih volitvah izvoljeni v I. razredu Nemci iz Zidanega Mosta, v II. razredu pristaši Kmečke Zveze, v III. razredu 2 naša, 2 socialna demokrata in 4 liberalci. Zoper to volitev se je vložila pritožba zaradi nepravilnosti, ki so jo zakrivil liberalci, ker je vsled njihove vsiljivosti imela volilna komisija več udov, kakor je postavno dovoljeno. Kjer se liberalci zraven vtikajo, gre vse povsod narobe. C. kr. namestništvo je sedaj razveljavilo volitev v III. razredu, ker je v III. razredu glasovalo preveč udov komisije, glede I. in II. razreda pa ni bila dokazana udeležitev preveč udov komisije pri sklepanju, ampak so bili samo na pomoč komisiji, kar je dovoljeno. C. kr. namestništvo je tedaj odredilo novo volitev za III. razred na podlagi prejšnjega imenika brez ponovitve reklamacijskega postopanja. Liberalci in

rdečkarji so vsi zbegani, ker imajo preveč generalov in kandidatov, pa premalo volilcev.

Brežiški okraj.

b Brežice. Letošnja zima nam je prinesla enkrat vendar-le zopet obilo snega. Takega snega v Brežicah razun domačinov, ki smo trajno tu, skoro nihče ne pomni, ker se dolgo vrsto let pri nas sanke skoro niti v službo niso prišle, tako hitro je izginil sneg. Letos pa so imele dovolj dela. — V Narodnem Domu v Brežicah je z novim letom prevzel gostilno g. A. Schweiger; že sedaj se vsestransko sliši pohvala o postrežbi in redu, česar smo dalje časa pogrešali. Domačini in zlasti še tujci se bodo gotovo tega posebno razveselili.

b Kozje. Dne 22. sušca se je zaročil pridni krščanski mladenič, posestnik Franc Virant v Kozjem, s pridno deklico Tereziko Volavšek v Ješevcu pri Kozjem. — Bila srečna!

b Dobje pri Planini. Dne 16. t. m. se je poročil tu Andrej Kladnik iz Slivnice z Marijo Jazbinšek, vrla Marijino družbenico. Ob tej priliki se je nabralo na gostiji za Slovensko Stražo 7 K. Ko bi se pač vsi svaže na veselih gostijah spominjali tudi tako svojih obmejnih bratov in povsod prispevali kak dar za Slovensko Stražo.

Društvena naznanila.

* **Sveta vojska**, protialkoholno društvo v Mariboru, ima sedaj svojo pisarno v Koroški ulici št. 10, I. nadstropje, levo od stopnic proti dvorišču. Kdor se želi priglasiti kot abstinent ali sicer dobiti kake informacije glede protialkoholnega gibanja, se naj oglasi v pisarni od 11—12 ure. Vsled govorov p. Elpidija je v Mariboru nastalo živahno zanimanje za protialkoholno gibanje, zato se prilašajte k Sveti vojski.

* **Zgodovinsko društvo** za Slovenski Stajer prosi svoje ude in naročnike potrpljenja, ker se zaradi izjemnih tiskarskih razmer zadnji zvezek „Časopisa“ za leto 1913 ni mogel iziti. Od strani društva se je storilo vse; kakor hitro se v tiskarni odine najnovejšo delo, izide „Časopis.“

* **Za Dijaško kuhinjo** v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: Fr. Skof, kaplan, 5 K; dr. Turner 20 K; Menhart, župnik, 2 K; dr. Klasinc 10 K; Weigl, župnik, za kruh sv. Antona, 3 K; neimenovan 5 K; klub naprednih akademikov v Celju 100 K; Holcman Pavel, kaplan, 5 K; dr. Rosina 5 K; Marzidovšek, c. kr. vojni kurat v p., 10 K; Prešern Janez, župnik, 10 K; Jurčič, dekan, 10 K; F. S. Segula, župnik v p., 3 K; Zolgar Vincenc, kaplan, 5 K; posojilnica v Makolah 100 K; Zrnko Gašpar, župnik, 10 K; Kovačič Jak., učitelj, 3 K; Lah Martin, župnik, 4 K; Kolar Anton, župnik, 5 K; Segula Fr., kaplan, 5 K; Močnik Fr., kaplan, 5 K; Hauptman Janez, župnik, 5 K; Zemljč Mat., župnik, 5 K; dr. Rosina opisal stroške za zastopstvo Dijaške kuhinje v zadevi neke dedščine pred zapuščinsko oblastjo v znesku 84 K 60 vin.; Zupančič iz Jarenine tri vreče krompirja in 70 glav zelja; Zupanc iz Sv. Lovrenca eno vrečo krompirja in eno vrečo fižole; Lenart, nadžupnik, 25 K; Fr. Koser, Juršinci, 2 K; Janžekovič Vida, župnik, 5 K; Holcman Vinko, kaplan, 5 K; dr. Janko Serneč, Celje, 5 K; Franc Lom, župnik, 1 K; H. Schreiner, c. kr. ravnatelj, 5 K; Jakob Zupančič, župnik, 5 K; dr. Urban Lemež 10 K; Anton Sijanec, župnik, 5 K; Franc Zmazek, župnik, 10 K; Mohorjani v Slivnici 60 K; župnijski urad Sv. Trojica v Sl. gor. 5 K; Frid. Repolusk, župnik, 4 K; posojilnica na Crnigori 20 K; Tajek, c. kr. vojni kurat, 20 K; Mikuš Valentin, župnik, 3 K; Vožlič Leopold, kaplan, 20 K; Čizek Jožef, dekan, 10 K; Iv. Kunce, župnik, 10 K; dr. Haas, odvetnik, 30 K; gostje na Herogovi gostiji pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. 6.23 K; dr. Anton Jerovšek 20 K; Martin Osenjak, župnik, 20 K; Zacherl, učitelj, 59.84 K; Franc in Ivana Schneider 10 K; gostje na gostiji M. in Marije Rakuša na Grabah 6 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri: Bog plati!

* **Za Slov. Stražo** je daroval g. Josip Rakun v Sav. kem mostu 2 K. Živio!

m Sv. Jurij v Slov. gor. Kmetijska podružnica priredi 1. sušca po večernicah pri Kranjcu javno predavanje o osebnodohodinskem davku. Pridite! — V ponedeljek, dne 2. sušca, pa se začne tridnevni kmetijski knjigovodski tečaj v prostorih stare šole in sicer ob 8. uri zjutraj. Priglasenci, pridite!

m Maribor. V baziliki Matere Milosti se bodo vršile od 14. marca zvečer in do 18. marca zjutraj duhovne vaje za tretjerednike.

m Maribor. Skupina Jugoslovanske Stokovne Zveze za mesto Maribor ima v nedeljo, dne 8. marca, ob 10. uri dopoldne, v Zadrugi zvezi svoj redni občni zbor, na katerem bo govoril nadrevizor Pušenjak. — Dne 15. marca, popoldne ob 3. uri, pa se vrši v Leiteršpergu občni zbor okoliške skupine (Leiteršperg-Krčovina).

m Makole. (Rožansko svetišče.) Z ozirom na prvi tozadevni razglas (glej prilogo „Slovenskega Gosp.“ z dne 20. novembra 1913, št. 47) javljamo danes, da je dotični stavebnik odbor sestavljen tako-le: dr. Anton Korošek, državni in deželni poslanec; dr. Avg. Stegenšek, profesor bogoslovja v Mariboru; Fr. Heber, župnik na Spodnji Polskavi; Jurij Skale, veleposestnik, župan, Makole; Mih. Lendovšek, kn.-šk. konzistorijski svetovalec, župnik, Makole. Ta prvotni odbor se lahko vsak čas poljubno pomnoži, ako bi razmere to zahtevale. Vsi goreči častilci prevz. Kraljeve rožanske ste zdaj prijazno povabljeni, da se brž ko brž oglašite in naznanite, kolik znesek da bi bili volje prispevati. Zastonj zadostuje prijava in obljuba, vendar se že tudi gotovi prispevki hvaležno sprejemajo. Kakor hitro bo 100.000 K zagotovljenih, začnemo s pripravami. Prijave in darove sprejema č. g. župnik, pošta Makole, Stajersko. Dobrotniki se bodo mesečno izkazovali v „Slovenskem Gospodarju.“ Ponavlja se, da kličemo le radovoljne in veselo darovalce na sveto delo za čast in povečanje Marije device. Ave Maria! Makole, na Svečnico, dne 2. februarja 1914. Mih. Lendovšek, župnik.

m Sv. Martin. Za Slovensko Stražo je gospod Stanko Novak v gostilni „pri lipi“ pri šaljivi licitaciji nabral tri krome. Hvala!

m Pesnica. Na gostiji g. Krojs in M. Znurer pri Heriču na Pesnici se je nabralo 4 K za Slovensko Stražo. Živeli gostje!

m Ruše. Opozarjamo opetno, da se vrši občni zbor Podr. podružnice Slovenskega planinskega društva dne 8. marca, ob 3. uri popoldne, pri g. Jožefu Muleju v Rušah.

p Sv. Križ pri Slatini. Kat. pol. društvo za sodni okraj Rogatec ima svoj letni občni zbor prihodnjo nedeljo, dne 1. marca, popoldne ob 3. uri, v prostorih Čitalnice. Vsi volilci celega okraja, zlasti udje, povabljeni!

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V nedeljo, dne 1. sušca, ima Dekliška zveza poučni shod in občni zbor z deklaracijami, poučnimi govori, petjem, poročilom in volitvijo odbora. Vse mladenke se udeležite shoda polnoštevilno!

p Ptuj. Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj ima svoj 4. redni občni zbor v Ptuj v uradnih prostorih (minoritski samostan) dne 5. sušca ob 9. uri dopoldne. Člani in somišljeniki, pridite v obilnem številu in pokažite s tem, da se zanimате za

pročit svojega stanovskega denarnega zavoda. Govori gospod Pušenjak.

Ptuj. Dne 1. marca, ob 9. uri predpoldne, priredita poslanca Ožnec in Brenčič političen shod v gostilni gospe Zupančič v Ptuj. Prvi govori o delovanju v deželni in slednji o delovanju v državnem zboru. Pristaši S. K. Z., agitirajo za veliko udeležbo!

Središče. Na veseli ženitni g. Vinka Lašiča in gdc. Julike Kocjan se je nabralo za Dijaško kuhinjo v Mariboru 15 K. Ziviol.

Ljutomer. Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru je sklenilo prirediti na velikonočni ponedeljek pevski večer z zanimivim sporedom. Podrobni program se pravočasno naznani. Domača in sosedna narodna društva se prosijo, da se ozirajo na to-le prireditve.

Mala Nedelja. Na gostiji zlatoporočencev Fr. in Franciške Sterniša v Moravcih je nabral starešina Anton Spindler 9 K za Dij. kuhinjo v Mariboru.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo in podružnica Slov. Straže imata v nedeljo, dne 1. marca, ob pol štirih popoldne, občni zbor v šoli.

Razbor pri Slovenjgradcu. Slov. kat. izobr. društvo ima svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 1. sušca, po sv. maši, po navadnem sporedu. Prijatelji društva se uljudno vabijo.

Smiklavž pri Slovenjgradcu. Novoporočenca Fr. Globočnik in Ana rojena Čas v Smiklavžu pri Slovenjgradcu sta darovala za Slov. Stražo 2 K. Ziviol!

Smartno pri Velenju. G. dr. Korošec, državni in deželni poslanec, je ob priliki poučnega tečaja daroval našemu Društv. domu 10 K. Hvala!

Celje. Dij. kuhinji v Celju je poslal g. J. Traun na Ptujski gori 6 K. Hvala!

Dol. Tukajšnji trgovec g. Jakob Draksler je podaril našemu Kat. izobr. društvu 7 K. Hvala! Izjavil je tudi, da bo imel v zalogi naše vžigalice, Kolinsko ciklorijo in tudi še drugo blago, ki se prodaja v korist Slov. Straže. Vsled tega toplo priporočamo omenjenega trgovca vsem našim somišljenikom.

M. Nazaret. Pri pogrebu nepozabnega Jakoba Breznika se je nabralo za Slov. Stražo 11 K.

Sv. Peter na Medvedovem selu. V nedeljo, dne 1. marca, bo po večernicah priredilo naše protialkoholno društvo Sveta vojska poučno zborovanje, na katerem bo govoril profesor dr. Kovačič iz Maribora, seveda nad vse zanimivo o treznostnem vprašanju. Vabimo vse prijatelje treznosti iz domače in sosednih župnij.

Sv. Rupert nad Laškim. Mohorjani so darovali za Slov. Stražo 6.50 K. Hvala!

Vransko. Na sedmini Ane Žotler je nabrala vrlo gospodinja Belogradarca za Slov. Stražo 3.20 K. Posnemajte jo: ne pozabite obmejnih ubogih otrok, katerim hočejo vzeti njih materin jezik ter darujte radi za Slov. Stražo!

Kozje. Dne 1. sušca po večernicah bo v kaplaniji tretji mladeniški sestanek. Z govori bodo nastopili razni domači fantje. Sestanki se bodo redno vršili vsako prvo nedeljo v mesecu. Tudi dekleta bodo imela redno mesečne dekliske sestanke vsako drugo nedeljo v mesecu. Prihodno predavanje bo v nedeljo, dne 8. sušca.

Deželni zbor štajerski.

Gradec, dne 24. februarja.

Seja dne 24. t. m. je bila namenjena železničnim vprašanjem. Najprej so bila prva čitanja. Poslanec dr. Korošec je utemeljeval železnično progo Ptuj—Rogatec v daljšem govoru. Isto je storil poslanec Ornič. Potem so prišle na vrsto železnične proge, ki so že bile na prvem čitanju in so že prišle iz odseka. Pri železnici Feldbah—Radgona je govoril dr. Korošec in omenil, da on in tovariš Roškar ne moreta biti za to železnico, ker bi bilo edino naravno, da teče proga čez Gleichenberg na Purklo, kjer bi se potem nadaljevala čez St. Lenart v Ptuj. Pri progi Ljutomer—Ormož je govoril poslanec Meško. Omenil je, da so bili slovenski poslanci vedno zavzeti za to železnico in zato jih je osupnilo, ko so včeraj dobili brzojav, v katerem se jim poroča, da raznašajo liberalci vest, da so proti železnici. Iz tega je razvidno, kakšne kakovosti so naši nasprotniki doma. Predlog, da se da za to železnico 250.000 K podpore, se sprejme. Potem je poslanec dr. Benkovič poročal o železnici Polzela—Motnik. Predlagal je, da se da tudi za to železnico 250.000 K deželne podpore. Se je soglasno sprejelo. S tem je glavna naloga tega deželnozborskega zasedanja dosežena. — Slovenski poslanci so stavili več predlogov v tej seji, in sicer:

Poslanci O z m e c, M e š k o in tovariši so stavili predlog, da se razširi bolnišnica in hiralnica v Ptuj.

Poslanec P i š e k in tovariši so stavili interpelacijo na c. kr. namestnika v zadevi zdravstvenih razmer v Gornji Savinjski dolini.

Poslanec R o š k a r je vložil predlog z utemeljeno zahtevo, da se regulacija Pesnice v kratkem zopet nadaljuje. Ob enem zahteva, da se za pokritje stroškov te prepotrebne regulacije v prvem bodočem proračunu dovolj poskrbi, in s tem odpade vsak izgovor za nadaljno ustavljanje tega dela.

Listnica uredništva.

Zagorje pri Pilštanju: Radi sprejemamo dopise, a samo predolgi ne smejo biti. Če pišete, izrazite se v kratkih stavkih. Pozdravljeni! — Raznim dopisnikom: Gradiva se nam je od novega leta sem nabralo toliko, da nam je nemogoče vse dopise prinešiti. Kar ni zastarelo, pride vse na vrsto. Prosimo gospe dopisnike potrpljenja. — Konec uredništva sredo dopoldne.

Listnica upravnistva.

B. F. Mala naznanila sprejemamo le, če se plačajo naprej. Če vpošljete besedilo, Vam uprava takoj naznani, koliko inserat stane. — G. Fr. Lenart, Ptuj: Stavec, ki je urejeval inserate, je po pomoti Vaš stalni inserat zamenjal z božičnim. O prostite! Prihodnjič bo zopet v redu.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 19. februarja 1914. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 86—100 kron (izjemoma 104 kron), poltolsti 70—84 kron; suhi od 64—68 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 62—80, poltolste od 40—62, suhe od 32—38; biki od 66—80, dojne krave od 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 60 do 80 kron. Kupčija slaba.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.04, K 1.20 teleta la (izjemoma cena od K 1.26 do K 1.32); mlade svinje od K 1.50 do K 1.56; nemške pitanske svinje od K 1.40 do K 1.50; ogrske pitanske svinje la od K 1.56 do K 1.60; ogrske pitanske svinje la od K 1.40 do K 1.46; mesne svinje od K 1.30 do K 1.40; bosnjaške pitanske svinje, od K — do K —; ovce od K —90 do K 1.—; kozliči in jagneta od K — do K —. Kupčija živahna. Veliko popraševanje po mladih svinjah.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Vidmu,

registrov. zadruga z neom. zavezo,

ki se bo vršil dne 15. marca 1914 ob 3 uri popoldne v posojilniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o izvršeni reviziji.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1913.
5. Sinčjnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Okrajne posojilnice v Ormožu,

regist. zadruga z neom. zavezo.

kateri se bode vršil v petek, dne 27. sve. ana 1914 ob 10h dopoldne v posojilniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
1. Poročilo nadzorstva o letnem računu.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Sklepanje o porabi čistega dobička.
5. Razni predlogi.

Opomba: Ako bi ob zgoraj določeni uri ne prišlo zadostno število družnikov, da bi bil občni zbor sklepčen, se vrši ob 2. uri popoldne v smislu § 32 pravil drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu članov.

Kje?

se špecerijsko in manufakturno blago ter svileni robci najbolje in najceneje kupijo?

Pri našem

1922

Janko Artmanu v št. Jurju ob juž. žel.

Za nakup se išče

gostilna s posestvom

najraje v kakem trgu ali ob drž. cesti. V dopisih se naj navede, koliko orolov njiv, travnikov in gozda obsega posestvo, koliko se na leto stoči pijače, koliko je mrtvega in živega inventarja, koliko je treba naplačati in koliko dolgov je treba prevzeti. Ponudbe pod šifro „Karl Stelzer“ na upravo „Realitäten-Markt“, Gradec, Hammerlinggasse 6.

Kupiti se želi

kmečko posestvo

z dobrimi njivami in travniki, ne daleč od železniške postaje, cerkve in šole. Plačilni pogoji se morajo naznaniti, istotako tudi, koliko dolga se mora prevzeti. Ponudbe je vposlati pod šifro „K. Grimm“ na upravo „Realitäten-Markt“, uradno dovoljeni posredovalni urad za prodajo posestev, Gradec, Hammerlinggasse 6.

JOŽEF NEKREP

tesarski mojster in stavbeni podjetnik

Maribor, Mozartstr. št. 59 se priporoča posestnikom in zavodom za prevzete vseh popravil in novih stavb v mestu in na deželi po najnižji ceni. Delo izvršim točno in solidno. 83

Za čevljarje. En cilinder ali Holmaschine se po ceni proda Augasse št. 5, I. nadstropje, vrata 7, Maribor. 84

Dva lepa stavbena prostora v magdalenskem predmestju, se prodasta. Vpraša se pri Tomažu Kolman, Gosposka ulica 38, Maribor. 80

Hiša z večjimi stanovanji, z lepim vrtom in njivo se takoj proda. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khislasse 3, I. nadstropje. 1316

Kuharica vajena vsakega dela, ki je že 15 let služila v župnišču na velikem gospodarstvu, želi si jednake službe dobiti v majhnem župnišču. 82

Trafika in trgovina!

Pri farni cerkvi, 2 uri od Maribora, ob okrajni cesti, v obljudenem kraju, se v hiši, kjer je sedaj trgovina z mešanim blagom in dobro idoča trafika, da ta prostor s trafiko in stanovanjem s 1. aprilom t. l. kakemu trgovcu v najem. Prostor bi bil pripraven tudi za kakega obrtnika. Natančneje pove upravnistvo Slov. Gosp. pod šifro „Trafika št. 79“.

Mlin in žaga se proda na močni stalni vodi, tik železniške postaje, z zemljiščem vred pod ugodnimi pogoji. Kupci naj pišejo na upravnistvo tega lista pod „brezskrbno življenje št. 81“.

Drobilnice in domači mlini se po ceni prodajo. Prevzamem popravila vseh strojev in montaže. — Karl Sinkovič, ključavničar, Maribor, Brandisgasse 2 (grad). 86

Pozor rojaki!

Zaradi odpotovanja prodam svoje lepo, dobičkanosno posestvo v Ojsterski vasi pošta Sv. Jurij ob Taboru. Lepa zidana hiša, hlevi, svinjaki, mlin, žaga, vse novo, zemlje 13 orolov in sicer: 3 orale vrta, žlahtno drevje 2000 sadežev hmelja, drugo travniki, njive in gozdi. Cena 30.000 kron z vsem pohištvom in ferentom, 8000 kron lahko ostane. Cena se obrestuje samo pri mlinu in žagi. Kogar veseli, naj hitro pogleda. Franc Ocvirk, Ojsterska vas, Sv. Jurij ob Taboru. 50

Izjava.

Podpisani Marko Macun, posestnik v Stročji vasi obžalujem vse žalitve, ki sem jih izustil v svoji nepremišljenosti proti Sebastjanu Kikec, posestniku v Stročji vasi, ter se mu zahvaljujem da je odstopil od tožbe.

45 Marko Macun. Kuharica. Dekle staro 26 let, ki zna šivati in razume vsa gospodarska dela, želi nastopiti službo kot kuharica pri neki katoliški rednini ali v kakem malem župnišču. Naslov pove upravnistvo. 41

Hlapec.

trezen, zanesljiv in zvest, se sprejme k paru konj. Mesečna plača 70 K in prosta kurjava. Oženjeni imajo prednost. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb, naj se pošljejo na Franca Confidenti, Savodna pri Celju. 42

Ženitna ponudba. Mladenič, čez 30 let star, krščansko-narodnega mišljenja, posestnik in trgovec na deželi, tudi posestnik nadstropne hiše z večimi stanovanji in dobro idočo gostilno v večjem mestu na Spod. Stajerskem, na sredi mesta na najlepšem prostoru pri cerkvi in glavnem trgu, kjer se ponuja lepa prihodnost, se želi poročiti z dekletom, ki bi imelo veselje do gostilne in bi imelo nekaj gotovine ali posestvo vredno čez 20 tisoč kron. Morebitna ponudba s sliko. Več pove upravnistvo tega lista pod šifro „Sreča 52“.

Pridno, pošteno dekle želi v službo kot hišina. Triletno izpričevalo. Naslov v upravnistvo. 51

Krasno veleposesvo

v Mariborski okolici (voli v skupini veleposestva), zelo pripravno za mlekarstvo, 20 minut od žel. postaje, blizu cerkve in lepe ceste, izvanredno rodovitni travniki in sadonosniki, vinogradi, se radi bolehnosti posestnika takoj proda z vsemi živimi in mrtvimi premičninami pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Cena samo 45.000 K. 9.000 K je hranilnice. Kdor hoče dobiti res lepo in dobičkanosno posestvo, naj se potrdi. Posestnik stanuje v Mariboru. Naslov pove iz prijaznosti Fr. Zebot, urednik Slov. Gosp., Maribor. 1353

Amerikanske vkoreninjene rozge (bilje) od Rip. Portalis, Berlandieri, Teleki in Rip. Rupestris zelo močne in po ceni pri P. Srebre, Maribor. 67

Učenca sprejme takoj gosp. Jakob Skaza, krojaški mojster v Slov. B strici. 66

Proda se posestvo blizu Maribora žel. postaje in farne cerkve z zidanimi poslopji, čez 30 orolov veliko; travniki in sadonosniki, posestvo za mlekarstvo in živinorejo ugodno. Proda se z vsem, kar leži in stoji. Več pove upravnistvo Slov. Gospodarja pod št. 65.

Viničar in majer vsak s 4 delavci, se sprejme takoj: Iv. Perko, veleposestnik v Kamnici. 64

Nova vila pri Mariboru, enonadstropna, z velikimi svetlimi sobami in kuhinjami, balkon, veranda, klet, pralnica, gospodarsko poslopje, 100 m² rodovitnega vrta z zeleno ograjo (primeren za stavb. prostor), v lepem solnčnem, mirnem kraju, blizu gozda, 8 minut od mestnega parka se lastnoročno proda za 13.600 K. 6500 K lahko ostane vknjiženo. Več se izve v Krčevini 204 pri treh ribnikih. 63

Dobrodoča gostilna

v Mariboru, velik prostor za prihodnost, tudi za mesarje zelo pripravno, se za 30.000 K proda. Potrebni kapital 17.000 K. Pisma se naj pošljejo na upravnistvo tega lista pod „Gostilna št. 78“.

Fant, ki ima veselje do trgovine in je iz poštene hiše se sprejme pri F. Puconji v Križevci, okraj Ljutomer, trgovina reznega blaga, špecerije in železa. Istotam se proda nova plinova naprava za luč, (aparati, cevi, 6 svetilk) za nizko ceno 260 K. 76

Slov. krščanska obitelj v Mariboru išče služkinjo v starosti nad 20 let, ki je že bila v kaki službi. Nastop službe 15. marca. Ponudbe pod „Služkinja 74“ na upravnistvo lista. 74

Prodaja se dve močni vozni kobilici, starosti 5 in 6 let, visokost 15 in pol peščice. Barve temnorujave in 1 „Rotschimmel“. Cena 1800—2000 K. Vpraša se naj pri Francu Kacjan, Slovenja vas pri Ptuj. 77

Hiša na prodaj v Prevaljih št. 42. Cena 3000 kron. Naslov v upravnistvo. 30

Izjava.

Obžalujem žalitve g. Josipa Topolovšek, šolskega vodje v Turji v pismu, pisanemu zavoljo kaznovanja vsled šolskih zamud moje hčere, prosim za odpustanje in se zahvalim za odstop od tožbe. 32 Ana Hribšek.

Ce doseči hočeš letino bogato, Spremeniti morš seme tretje leto vsako!

Oves (Willkom).

Ta težka vrsta ovsu stori v vsaki zemlji, pokazala je se kot najzgodnejša, najbolj plodna, daje visoko, dobro krmilno slamo in ne poleže. Ker se mora ta oves redko posejati, zadostuje za en ha 60 kg semena. Razpošlaja se: 25 kg za 9 K, 5 kg za 17 K, 100 kg za 32 K z vrečo vred. Vzorce v vrečah po 5 kg po pošti franco, če se vpošlje K 3.20. Benedikt Hertl, veleposestnik, grad Golč pri Konjicah, Štaj. 23

Kovačnica

na dobrem stališču se da v najem pri Ed. Suppanz, Pristova. 18

Učenec za trgovino mešanega blaga, se iz poštene hiše takoj sprejme. Kateri zna tudi že nemški, ima prednost. Franc Korošec, trgovec, Gornja Radgona. 19

Služba organista in cerkovnika je za oddati takoj ali najpozneje do 1. aprila t. l. Prednost imajo organisti, ki razumejo godbo na pihala. Oglasiti se je osebno pri župnem uradu Sv. Duha—Loče. 20

Kovaški pomočniki

(za kovanje orodja) in spretni predelavci se iščejo za Gradec. Ponudbe z navedbo dela in zahtev plače se pošljejo pod šifro „Hammer-schmied L 2277“ na anončno pisarno Kienreich v Gradcu. 46

Delavec za vinograd

se sprejme. Gojenci viničarskih šol imajo prednost. Le-pold Jagerič, gostilničar in posestnik v Gradcu, Triesterstrasse 54. 47

Gostilna

v Mariboru se takoj proda. Potrebni kapital 30.000 K. Vprašanja pod „Gostilna 50“ na Rud. Gaisser, anončna ekspedicija, Maribor. 49

Lepa novozidana hiša, 5 sob, kuhinja, vodovod, gospodarsko poslopje, vrt polje, travnik na drž. cesti v Konjicah je na prodaj. Vpraša se pri g. Antonu Selih, mizarju v Konjicah. 48

Izvežban, zanesljiv konjski hlapec, ki se razume tudi na poljska dela, se za dobro plačilo sprejme pri Karolu Petriček, veleposestnik, Celje, Lisce. 71

Krepak pekovski učenec se pri popolni oskrbi in mesečnemu plačilu takoj sprejme pri g. Janezu Böhm, umetni mlin in pekarija v Framu. 72

Dva klavirja,

dobro ohranjena, z lepim glasom, cena 60 K oziroma 240 K, se prodasta pri Berti Volkmar, Maribor Gosposka ulica 56. 60

Dobro ohranjen piano,

s 7 oktavi, cena 240 K, se takoj proda pri Berti Volkmar, Maribor, Gosposka ulica 56. 61

Togevec dobi takoj celo hišo s trgovskim prostorom, obrtnimi pripravi, 2 sobi itd., v vasi tik železnice in velikega podjetja prav ugodno in najem, ker lastnik ne biva v kraju. Tudi nekaj travnikov in njiv s hlevom se na željo odda v najem. Vpraša in pogleda se pri gosp. Jerneju Žurman, posestniku v Pesji, Velenje. 75

LISTER.

Povest za mladino, ki beži iz domovine.

Časopis američanskih krščanskih Slovencev, „Ave Maria“, prinaša v št. 8. l. 1913 pretresljivo povest slovenskega mladeniča Franca Mali, ki je bil doma dobro vzgojen v katoliški veri, pa se je pozneje dal vjeti v mreže rdečkarjev (socialnih demokratov), izgubil vero, postal hudodelnik in vzdihuje sedaj v dosmrtni ječi v Ameriki. Naj bo to pismo našim ljubim slovenskim mladeničem v svarilo! Naj ne verujejo lažnjivim obljubam rdečkarjev, naj se ne selijo v Ameriko in naj se trdno in zvesto držijo sv. katoliške vere.

Pismo pomilovanja vrednega mladeniča se glasi tako-le:

Pittsburg v Severni Ameriki, 27. junija 1913.

Častiti gospod urednik!

Bil sem rojen na Dolenjskem v šentpeterski fari od dobrih in poštenih starišev. Želja po svobodni, zlati Ameriki, je tudi mene gnala v tujino. Vojaške službe, komisa in ričeta sem se zbal, kakor mnogi drugi slovenski fantje in zato: hajd v Ameriko! Posrečilo se mi je uiti pozornemu očesu avstrijskega policista, in ni mi bilo treba iti v kajho omake jest. Srečno sem prišel v svobodno Ameriko. Prišel sem k svojemu bratu. Tam sem ostal nekaj časa. Potem sem pa šel delat v rudnik na Moon Run, Pa. V tem mestu je veliko naših ljudi. In res žalostno je življenje naših ljudi po rudokopih, kakor tudi v mestih! Ko sem prišel tja, bil sem kakor vsak drugi, ki pride iz starega kraja, dober katoličan. Kako sem se začudil, ko ljudje niso šli v nedeljo k maši, so v petek jedli meso, pili in nespošodno govorili. Vse, kar nam je bilo svetega v starem kraju, so tu devali v nič. Nekateri tam imajo naročen slab slovenski časopis, ne vem, kako mu je že ime, tudi jaz sem ga včasih bral. Ta časopis se norčuje iz svete vere, sv. zakramentov. Piše, da ni Boga, da se je človek razvil iz opice, da je treba duhovnike pobiti in cerkve podreti. Človek neumni, kakor sem bil tudi jaz, in je večina naših ljudi, takemu slovenskemu časopisu vse verjame. Slabi zgledi vlečejo, so nas učili doma. Kakor sem videl druge delati, tako sem delal tudi jaz. Kaj bom hodil v cerkev? Duhovniki tam samo za nos vodijo ljudi, tako sem si mislil. Verjel sem drugim, da ni treba sv. maše, da se ni treba postiti, da je spoved neumnost, da nas bodo samo socialisti iz Čikage rešili, da nas Bog in farji ne požro. Verjel sem v svoji neumnosti, da, ko enkrat podremo cerkve in pobijemo duhovnike, pa tudi Boga ne bo, in potem se bo nam „ta rdečim“ cedil med in mleko po grlu. Potem nam bodo brez dela, v senci pod drevesom, pečene piške letele v usta. Kajne, gospod urednik, to bi nam bilo dobro! Meni bi ne bilo treba sedaj sedeti v ječi in jesti kot kamen tride „knedelne“.

Tako, dragi bralci, sem se tudi jaz vjel v socialdemokratske mreže. Veroval nisem nič, kajti mislil sem, gospodje socialisti v Čikagi so učeni in imajo gotovo 8 šol, in pa še kak lemenat ali kako visoko šolo na Dunaju. Udal sem se nesrečni pijači. Na Boga in na večnost še mislil nisem. Prišel sem v roke strupeni kaži v obliki nesrečne ženske. Nevera, pijača, ženska, pripeljali so me do tega, da sem ustrelil moža te ženske. Od začetka sem se skrival sem in tja. Toda ameriška pravica me je imela kmalu v svojih kleščah. Pripeljali so me v jetnišnico polmilijskega mesta Pittsburga v Pennsylvaniji. Prišel sem pred porotno sodbo. Tukaj sem lagal in se opravičeval,

samo, da bi bil rešil ničvredno žensko. Pa vse ni nič pomagalo. 12 porotnikov je izreklo sodbo: „Umor prve vrste“ in par dni po tem me je obsodil sodnik na smrt na vešala. Strašna obsodba, dragi čitatelj! Umreti na vislicah kot ubijalec, kot morilec — grozno! Upravnik države Penna je odločil dan moje smrti 9. maj 1912 ob 10. uri dopoldne. Strašen je bil dan, ko sem izvedel to obsodbo! Ko so mi povedali dan moje smrti, šel sem iz sodne dvorane nazaj v ječo; komaj vede, kaj se z menoj godi. Med potjo sem videl vislice, ki stoje pripravljene takoj poleg jetnišnice. Pogled na vešala je bil za-me nekaj groznega, česar ne morem popisati. Peljali so me nazaj v ječo v vrsto 22., v celico št. B. med nesrečne obsodence na smrt.

Tu sem začel misliti, kakor še nikdar poprej. „Na smrt si obsojen, umreti boš moral na vislicah!“ — Grozno! Vislice so mi stale pred očmi in na vislicah sem videl samega sebe. Kam sem prišel?! — Kaj bodo moji dragi stariši doma mislili, ko bodo izvedeli, da je njih nekdanji dobri in pošten črn tukaj tako daleč zašel? Začel sem se tudi izpraševati, kako bo z mojo smrtjo? Kako bom šel na vislice? — Peljali me bodo iz ječe na zadnji poti — v strašno smrt! — Pod vislicami mi bodo dali črno kapo na glavo, dejali vrv na vrat, potegnili me na vešala. Zahrstelo bo v mojem vratu in tilnik bo zlomljen in zlomljen tudi jaz, zlomljen za večno! Streslo me je po celém životu! Zatulil sem na ves glas kakor ranjena žival. Strašno obupanje se me je lotilo! Začel sem jokati in vpiti, da so me morali vzeti v posebno celico in me tam zvezati kakor norega človeka. Čez 2 dni sem se nekoliko pomiril in peljali so me nazaj v prejšnjo celico. Zdrav razum se mi je vrnil nazaj. „Moj Bog, moj Bog, kaj bo z menoj, sem si mislil. In v tem strašnem stanju se mi je vzbudilo v srcu vse, kar sem dobrega čul v svoji mladosti. Streznil sem se! Spomnil sem se na otroška, na deška in fantovska leta doma in na lepe nauke mojih starišev! Kako daleč sem pa zabredel tukaj v Ameriki! Prišel sem v roke nesrečnim našim socialistom, stopil sem v njih društvo, pozabil na Boga in na vse. In sedaj sem tu! Oh, ko bi imel vsaj dobrega človeka, da bi mu mogel potožiti svoje gorje! Oh, ko bi imel vsaj eno sočutno srce, ki bi vsaj kapljico olja tolažbe vlijo v tem strašnem stanju v moje obupano srce! Ko bi imel enega, kateremu bi razodel, kako zelo mi je žal, da sem to naredil, kako zelo želim vse popraviti, kako veliko je moje kesanje!“

V tem pa pride k meni, kakor angel rešitelj, častiti gospod župnik Josip Vrhunec. Nikdar v svojem življenju nisem s tolikim veseljem pozdravil duhovnika, kakor tedaj. Odkril sem mu svoje srce iz globočine svoje duše, kakor dragemu očetu. Zjokal sem se pred njim, kakor se je zjokal izgnani sin in prosil sem ga tolažbe, prosil vsaj kapljice tolažbe, ker drugače moram obupati. In res, njegove krasne besede o desnem razbojniku na križu, o drugih veliko večjih spokornikih, ki so veliko več grešili, pa so postali še svetniki, so mi dale nove moči, novega poguma, dali so mi zaupanja do Boga in v njegovo sveto Mater Marijo. Bil sem pokrepčan! Drugi dan je ž. g. Vrhunec zopet prišel ob 7. uri zjutraj, me spovedal, obhajal in z menoj molil. Prinesel mi je tudi molitveno knjižico, sv. rožni venec in par drugih knjig.

Potolažen po sv. spovedi in sv. obhajilu začel sem moliti sv. rožni venec, litanije, križev pot. Dragi bralci, ako ne poznate moči molitve, verjemite mi, ako bi jaz ne bil molil in zaupal na Boga, bil bi gotovo znorel. V času, ko sem čakal na smrt, pripeljal je blagi gospod Vrhunec k meni še več drugih gospodov slovenskih duhovnikov, kakor ž. g. župnika Mertelna, župnika Tuška, župnika Modra i. dr. Vsaki č. g. gospodov je imel za-me tolažilno besedo, za katero sem jim zelo hvaležen. Pavski mi je tudi kaj stisnil pod palec. Toda moji nekdanji prijatelji, socialisti, o ti pa nimajo časa za one nesrečne, katere so njih strašni nauki spravili v ječo. Včasih me je pri-

šel obiskat moj brat Miha in le tu pa tam kaka pošena duša.

Deveti maj, dan moje smrti, se je približeval. 2. maja so me odstranili od drugih jetnikov in prepeljali v takoimenovano „smrtno celico“, da tam sam, popolnoma sam preživim zadnje dneve svojega nesrečnega življenja. Tu je dan in noč sedel pri meni jetniški paznik. Bil sem popolnoma pripravljen na smrt. Udan v božjo voljo, čakal sem, kedaj mi bo zlo-mil krvnik tilnik in me preseli smrt v boljše življenje tam nad zvezde, kjer ne bo več „ta rdečih“, da bi me še enkrat zapeljali. Bil sem popolnoma pripravljen umreti.

Dan pred smrtjo, 8. maja, mi pa prineso sporočilo, da je upravnik države preložil dan moje smrti na 25. marca 1913, to je na velikonočni torek na praznik Oznanjenja Marijinega. Kakor se črviček v prahu rad živi, tako sem bil tudi jaz vesel te novice. Pozneje sem izvedel, da so poprej imenovani slovenski gospodje župniki z nekaterimi prijatelji dobili dobrih advokatov (pri sodbi sem imel namreč samo odvetnika, katerega mi je dala sodnja), ki so naredili za-me prošnjo, da sem bil največ zapeljan od drugih, da sem ubil tega moža. Na to prošnjo je potem upravnik res preložil dan moje smrti, da se moja zadeva bolj natanko preišče.

Približala se je Velika noč 1913. Preložili so zopet mojo smrt na 24. aprila, potem na 27. maja in slednjič na 26. junija. Državna sodnja je zavrgla mojo prošnjo za novo sodbo. Zato so jo prinesli moji prijatelji pred Pardon Board, to je pred pomiloševalno komisijo. Ta komisija je priporočila upravniku moje pomiloščenje in upravnik je res dne 18. junija t. l. spremenil mojo smrtno kazen v dosmrtno ječo. Ta teden enkrat me bodo prepeljali iz okrajne ječe v državno jetnišnico na severni strani mesta, kjer bom delal celo svoje življenje pokoro za svoje socialistovske neumnosti.

(Kakor se nam sporoča, je bil poglavitni vzrok, da so tega nesrečnega rojaka pomilostili, to, ker se je ves čas svojega zapora v okrajni kaznišnici tako vzgledno vedel, da so bili vsi pazniki, ki so imeli ž njim opraviti, vtis, da to ne more biti nikak hudodelec, da je to samo pomilovanja vredna, pa nedolžna žrtev prežalostnih stanovanjskih razmer med nasečenci, in žrtev zapeljivcev, da je to blagi mladenič, ki zasluži pomilovanje in pa tudi življenje. Prikupil se je vsem tako, da je bil ljubljeneec vseh jetnikov, kakor paznikov.)

Mogoče, častiti gospod urednik, me boste vprašali, zakaj sem pa vendar vse to pisal in čemu Vas prosim, da to natisnete v časniku? Ne vprašajte tega! — Zato sem to storil, da se naj iz tega uče drugi slovenski fantje in možje, pa tudi ženske, kam pripelje človeka naš neumni socializem, ki uči naše nesrečne rojake, da ni Boga, da ni nebes in ne pekla, da so duhovni le sami „lumpje“, da vodijo ljudi samo za nos s svojimi nauki, da živimo na svetu kakor živi n. pr. osel, pes, da nimamo duše, da ni večnosti. Oh, ko bi bil jaz preje spoznal socialistovske neumnosti, kakor jih spoznam sedaj, ne bilo mi bi treba biti tukaj, kjer sem! Dragi rojaki po širni Ameriki, sv. vera, duhovniki, to so naši edini pravi prijatelji. Vera v Boga, božje zapovedi, to in samo to in nikdar ne naši „ta rdeči“, vas bodo naredili v srečne in zadovoljne ljudi. Varujte se vaših zapeljivcev, ki pridejo k vam in vam ponujajo umazano cunjso s Chicago. Oni so lažnjivci, so roparji svete vere vaših očetov, roparji vašega poštenega in zadovoljnega življenja. Naj vas uči moje žalostno življenje, kam pride človek, ki pozabi na Boga in veruje neumnim socialistom.

Srčni pozdrav Vam in vsem bralcem lista „Ave Maria“

Vaš

Franc Mali.

Iz celega sveta.

Pobratimija Hrvatov, Slovencev in Bolgarov. Sinj, 28. decembra 1913. Zabava v treh jezikih. Kar se na žalost drugod še ni začelo uvajati, namreč, da bi se Slovani bolj spoznali med seboj, to se je začelo upeljati v trgu Sinju v Dalmaciji. Mnogim Hrvatom je Slovenec in Bolgar poznan le komaj pod imenom, a ne znajo, kako je njihov jezik sličen hrvaškemu. Baš iz tega razloga je upravitelj predstave uvrstil v program eno slovensko („Slovenec sem“, Gomilšak) in eno bolgarsko („Napred“, narodna) pesem. Gospoda poslušalci so na ta način slišali iz ust hrvatskih mladeničev pesmi v slovenskem in bolgarskem narečju in več se jih je izrazilo, da niso mogli pojmiti, da je bolgarsčina tako slična hrvaščini in slovenščini. — Za tem je bila predstava slovenske igre: „V tem znamenju boš zmagal“, ki jo je velečasni o. Fran Slavič, gimnazijski profesor v Sinju, prevedel na Hrvatski jezik. Igra se je izvrstno obnesla na splošno odobravanje in priznanje cenjenega občinstva. Cenj igralci-mladeniči so svoje vloge izborni rešili. Igra je vodil mnogospoštovani gospod profesor Franjo Slavič, znani hrvatski pisatelj in mimogrede povedano, velik prijatelj Slovencev, ki dela z vsemi silami na to, da se Slovenci in Hrvati čim prej zedinijo.

O ljudeh, starejših nego 100 let. Francoski zdravnik dr. Marcel Labbe je pred kratkim objavil v nekem listu spomine na razne 100letne ljudi. Tako n. pr. pripoveduje zgodivino nekega 120 let starega moža, ki je imel še vse zobe in nenavadno goste lase. Neki 109letni Madžar je šel 48 km daleč peš, da se je

dal preiskati v harski bolnišnici. Anglež Henry Johnson je še-le v starosti 98 let opustil svoje delovanje v cirkusu. Američan Raglon, ki je umrl v starosti 114 let, je bil srečen mož 30letne žene. Francoz Franc Noaille, je dosegel starost 129 let, je dobil sina, ko je slavil stoletnico svoje starosti. Lotrinški zdravnik Politman se je redno vsak večer napil in je umrl, star 115 let. Anglež Brown, ki je umrl v starosti 120 let, si je izbral sledeči nagrobni napis: „Bil je vedno pijan, tako, da se ga je celo smrt bala. Še-le, ko je imel nekega dne „mačka“, je imela toliko poguma, da je prišla k njemu in ga ni več zapustila.“

Razlaganje sanj. Neki družinski oče, delavec v tovarni, je pripovedoval zjutraj svoji ženi, kako smešne sanje je imel zadnje noč. V sanjah je videl namreč 4 podgane, ki so tekale okrog njega, in sicer eno debelo, dve suhi in eno slepo. Ker je pa mož že večkrat slišal in v „sanjskih bukvah“ sam bral, da pomenijo podgane nesreco pri hiši, se je teh sanj zelo bal in je v trepetu to pripovedoval svoji tudi prestrašeni ženi. Mali sinček, ki je tudi poslušal očetove sanje, se po kratkem poudarku postavi pred očeta in kakor egiptovski Jožef prične razlagati sanje: „Papa, te sanje so resnične in tudi žalostne za našo družino; debela podgana je oni debeli krčmar, ki ga Vi redite in debelste s svojim zaslužkom, suhi podgani sva midva z materjo in slepa podgana ste Vi“. Če je bil sinček radi odkritosrčne razlage tepen, ne pove zgodovina, vsakdanja izkušnja pa uči, da so take sanje le prepogosto tudi resnični pojavi v nesrečnih delavskih družinah. Nauk iz teh sanj lahko marsikoga izpametuje.

Povprečna teža možganov. Slonovi možgani tehtajo 467 gr, kitovi 245 gr, človeški pa 1300—1500

gramov. Konj jih ima za 57 gramov, gorila za 42 gramov, orangutan za 39 gramov, ovca pa za 13 gramov težke možgane. Ako primerjamo človeško težo s slonovo ali kitovo, pa vidimo, koliko razmeroma večje možgane ima človek kakor ti dve največji živali na svetu.

Odrešil jo je. K župniku, ki ravno pridigo piše, pride Sirkova Mina, že postarno dekle. „No, kaj pa bi rada?“ vpraša župnik. — „K izpraševanju sem prišla; možim se.“ — Župnik piše naprej, ko se spomni izpraševanja ter vpraša: „No, Mina, kdo te je pa odrešil?“ — Mina: „Drobižev Jozelj!“

Iz šole. Učitelj: Koliko je to 1 petindvajsetina? — Učenec: Ne vem! — Učitelj: Pazi! Če je zbranih 25 fantov in bi ti imel eno samo jabolko, da bi je razdelil med nje, kaj bi storil? — Učenec: Jaz bi jabolko sam snedel.

Otročja modrost. Učitelj razlaga malčkom pregovore, med temi tudi pregovor: „Boljše je hranjeno jajce, kot sneden vol“. — Učitelj: Kaj praviš, Jožek, ali je to res? — Jožek: Ne, gospod učitelj; ako vola snem, mi ostane koža, ta je pa več vredna nego jajce.

Dobra primera. Zemlja je skoro v vseh jezikih ženskega spola, in to je popolnoma prav, ker se nikakor ne da dognati, koliko stara da je.

Upognjen hrbet. A.: „Zakaj hodi gospod svetovalec tako upognjen?“ — B.: „Pri avanziranju (napredovanju) so ga preskočili.“

Pri zobozdravniku. Zdravnik deklici, kateri je ravno zob izdrl: „Le potolažite se, gospodična, časa zob, ki marsikatero solzo posuši, bo že skrbel, da bo čez to rano trava zrastle!“

Več kot 1 milijon kron

ca. je v kratkih mesecih izplačalo zavarovancem društvo 1111 „Mädchenhort“.

Prvo splošno dobrodelno društvo za preskrbo dote in bale za dekleta, ki imajo namen stopiti v zakon

Vsak član plača v dveh letih 294 K in dobi čez 2 leti v slučaju poročitve 600 K in se torej svota obrestuje z 124%.

Sprejem članov: brez določene starosti, brez razlike glede vere, brez zdravniškega atesta. Noben riziko! Zahtevajte takoj brezplačne prospekte od glavne izplačilnice „Mädchenhorta“ za Štajersko, Gradec Annenstrasse 9, ali od njenih izplačilnic v mnogih krajih. Voditelji izplačilnic se na Štajerskem in Koroškem povsod pod ugodnimi pogoji sprejemajo.

Denarja ni,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom gotovo 10 do 20 kron na dan zaslužiti, pošljite za pojasnilo v pismu znamko za 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

J. Batič, Ilirska Bistrica 26, Kranjsko.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni. Krepično sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalcente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izborjen okus. Nad 7000 zdravniških priporočil.

I. Serravallo, g. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcelona.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra 4 K 260 in po 1 liter 4 K 480.

J. Fauland v Ptuj

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto

vošči vsem svojim odjemalcem

Franc Lenart v Ptuj.

Ob enem uljudno naznanjam, da sem dobil za postni čas že veliko izbiro najnovejšega in najmodernejšega blaga za ženine, neveste in svate. Za cenj. obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem

Franc Lenart v Ptuj.

OXO

kocke za govejo juho

družbe Liebig so vsled svoje velike vsebine najboljšega mesnega izvlečka pripravne ne samo za takojšnje napravljenje fine goveje juhe, nego tudi za izboljšanje in okrepitev juh in omak, sočivja itd.

Kdor ve razločiti dober likér od slabega, se ne da preslepiti s ponaredbami, ampak zahteva pristni

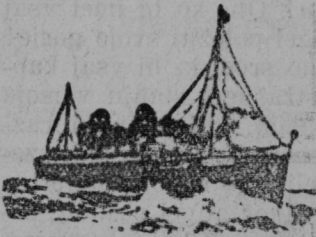

Po slabem pitju
Si bolan,
Od tega boš
Vesel, močan!

•FLORIAN• ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe

Havre v Newyork

najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

kencees. potovalna pisarna Dunajska cesta 18 v hiši Kmetске posojilnice, nasproti znane goštilne „Figabirt“.

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ris-mazilo“ Vašega kurjega očesa, bradavice, trde kože v treh dneh brez bolečine ne odpravi. Cena ene posodice z garancijskim pismom eno krono. 224

„Kemeny, Kašan
L. poštni predal 12/76 (Ogrsko)“

Ure

Točna postrežba

Dobro. Po ceni

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. cenik zastoj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remonat-ura	K 350
Pristna srebrna ura	K 7—
Original omega ura	K 18—
Kuhinjska ura	K 4—
Budilka, niklasta	K 3—
Poročni prstani	K 2—
Srebrne verižice	K 2—

Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26

Kupujem zlatnino in srebro.

Novi bencin-motorji

tudi taki, ki so že bili v rabi, zelo priročni domači mlini se zelo po ceni oddajo. Sprejemem vsa popravila in nova naročila. Karol Sinkovič, ključavničar, Maribor, grad.

694—8

Kdor ljubi dobro kavo,

uporablja kot pridatek pravi zagrebški :Franck: z kavinim mlinčkom.

Z njim pridobi kava mnogo na slastnem okusu ter fini vonjavi.

Njegova nadaljna dragocena prednost je velika izdatnost.

ml em 45/25.648

Glas gre kakor blisk od kraja do kraja,

da prva kranjska pošiljateljska trgovina

R. Miklauc :: Ljubljana 205

razpošilja najbolj zanesljivo blago tako na trgovce, krojače, šivilje kakor tudi na druge odjemalce in naročnike. Tvrdka gleda le na velik promet ter ne išče velikega dobička in ima najboljše tvorniške zveze, veliko blaga pa sama izdeluje.

Torej zahtevajte

takoj cenik različnih predmetov iz

Prve kranjske razpošiljateljske trgovine

R. Miklauc :: Ljubljana 205

Prvo naročilo Vas pridobi tvrdki.

Obstoj tvrdke čez 40 let! 1413

Važno za vsakega!

Usojam si naznaniti, da sem v prijetnem položaju, s svojim cenj. odjemalcem postrežem z zajemčeno pristnim vinom po najnižjih cenah:

„Opollo“ III. vrste	liter K 0:60	Vino „Vorderberger“	
Clarett	„ „ 0:72	1911 (iz kleti g. stol. župnika)	liter K 1:60
Rudeče namizno vino	„ „ 0:80	Dalmatinsko „Perle“,	
„Opollo“	„ „ 0:80	posebno staro, črno	„ „ 1:—
Dalmatiner Perle	„ „ 0:88	vino za prebolele	„ „ 1:—
Rudeče vino za slabokrvne	„ „ 0:80	„Opollo“-extra	„ „ 1:—
Posebno dobro belo vino (staro sladko)	„ „ 0:80	staro (sladko)	„ „ 1:20
Posebno dobro staro belo vino (Perle)	„ „ 0:96	Prosečan (od rozin-grozdja) za hudoobolele	„ „ 3:—

Velespoštovanjem

Franc Cvitanič-eva vdova

Maribor, Šolska ulica 2.

Zaloga dalmatinskega vina „I. dalmatinske vinarske zadruge v Boltu (Dalmacija). 970

Pozor! Cenj. kupovalci. Pozor! Nova slovenska trgovina

Alojz Brenčič, Ptuj

nudi cenj. občinstvu za

jesen in zimo samo sveže blago

kakor: najnovejše šofe za moške obleke, ter sukno in volno za ženske obleke in bluže, mnogo trpežne hlačevine, veliko izbiro raznega parhenta stanovitnih barv, najmodernejših svilene, volnene, suknjene in štrikane robece ter vsakovrstnega platna za posteljno in živотно perilo in sicer hlače, srajce, nogavice, rokavice, predpasnike, ovratnike, manšete, otročje obleke, dežnike ter z eno besedo vse, kar spada v manufakturno stroko. Postrežba hitra in solidna! Za mnogoštevilen obisk se priporoča

narodni in domači trgovec

Alojz Brenčič v Ptuj.

952

Novo blago!

Nizke cene!

Olje za stroje

kakih sto kilogramov, ima zopet na prodaj

tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Kilogram stane 32 vinarjev.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 1/4 %. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. poroč. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/4 %, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2 %, in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposoje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svoje last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar. **Pojasnila se dajejo** in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Razposiljalnica pohištva

K. Preis Maribor

Stolni trg šte. 6.

Posebno ugoden nakup pohištva za spalnice iz mehkega lesa, lakirano od 90 K; spalnice, iz trdega lesa, politirano, od 160 K; spalnice v staronemškem slogu, moderne, od 240 K. Žimnice (vložki) K 9.50, mize K 10.—, stoli K 2.50, močne postelje 14 K, šifonirane 24 K, kuhinjska kredenca 42 K, spalni divani (otomani) 31 K. Posebni oddelek za pohištva iz železa in medenine: otroške omrežne postelje od 16 K, postelje iz železa 12 K, železne omarnate postelje 24 K, umivalne mize 5 K, emajlirane postelje 40 K, postelje iz medenine in polmedenine od 60 K. Cena in izber brez konkurence, prost ogled, ilustrovani ceniki brezplačno in poštne prosto.

Resna ženitna ponudba. Posestnik 32 let star, simpatičen, trezen in miren značaj, doma v lepem kraju pol ure od mesta v dobrih razmerah, želi v zakon čedno kmečko dekle primerne starosti, katera ima veselje do gospodarstva, je razumna, skrbna gospodinja in ima nekaj premoženja. Pisma če mogoče s sliko, katera se vrne, naj se pošljejo pod naslovom J. K. št. 25 pošto ležeče Celje. Na anonimna pisma se ne ozira, ker zadeva je resna in tajnost zagotovljena. 24

Jajca za valenje od zlatorumenih Orpington, najboljših zimskih jajčaric in rdečih starostajerskih kokoši 15 komadov 5 kron. Od Emdenskih gosi 1 komad 1 krono prodaja z zavojnico vred Anton Slodnjak, perutničar, pošta Juršinci pri Ptuj, Stajersko. 25

Mali umetni mlín išče prvega pomočnika, poštenega, zanesljivega in treznega mlinarja (šnopsar izključen), kateri zna z valeki dobro mleti in popravila razume. Pismene ponudbe sprejme gospod Julij Wagrändl, gostilničar, Ptuj 28

Živinozdravnik v Ljubnem

med. vet. Franc Baš

ordinira vsak dan. 29

Noben kmetovalec naj ne pozabi pri pomladanskem gnojenju tudi na gnojenje s kalijem, bodisi **z 40 odstotno kalijevo gnojilno soljo, bodisi s kajnitom.** 69

kajti le popolno gnojenje s kalijem prinese največji dobiček. Na 1 oral (njive in travnika) se naj raztrosi 100 do 130 kg 40% kalijeve gnojilne soli ali 300 do 400 kg kajnita. Slednjega se mora čim le mogoče rano raztrositi. Ako se je zamudilo jesensko gnojenje ozimini, naj se zamujeno popravi z gnojenjem gor po suhi setvi s 100 kg 40% kalijeve soli. Rastlinam pa se naj da razventega tudi fosforove kisline in dušika.

Ta umetna gnojila se dobijo pri vseh kmetijskih društvih in trgovcih z umet. gnojili pod pogoji kalijevega sindikata. Pojasnila kakor tudi brošurice o uporabi vseh umetnih gnojil daje brezplačno

FRANC MULEC

LJUBLJANA, Marmontova ulica šte. 14 (Kranjsko).

Zahvala.

Podpisani izreka prav priskočno zahvalo vsem, ki so v nedeljo 8. svečana v tako obilnem številu spremljali telesne ostanke blage in drage sestre

Marije Postružnik roj. Osenjak

k večnemu počitku na pokopališču v Ljutomeru. Prav posebno pa se zahvalim vlačju pl. Bouvard, blagr. g. županu Thurn, velečenjenemu učitelstvu, slav. veteranskemu društvu, da je neslo telo svoje kume; zahvala naj bo drugim društvom kakor tudi pevskega zboru pod vodstvom gosp. Zacherl za ganljivi žalostinki. Zahvalo izrekam tudi društvu gosp. iz Radgone pred vsem društveni prednici grofici Wurmbrand. — Konečno še iskrena zahvala vsem, ki so mi pismenim potom izrazili sožalje. 38

Sv. Peter pri Radgoni. M. Osenjak župnik

Edina, večkrat odlikovana slovenska tvrdka na Tirolskem, se najtopleje priporoča za izdelovanje kipov, razpel, oltarjev, križevih potov itd. — Velikanska zaloga sv. razpel brez ali z križem, zaloga vsakovrstnih slik v najfinjšem otnotisku na platno navlečene v vsaki velikosti in ceni. Cenike pošilja zastoj in franko

Konrad Skaza,

umetni atelier za vsa cerkvena dela

St. Ulrich Gröden :: Tirol.

Darujte za Stražo

Prevara

ali

sugestija?

Ponuja se občinstvu že leta sem ustne vode, ki so jako lepo parfimirane.

Občinstvo jih rabi in jih označi kot jako dobre, ker so dobrookusne, brez da bi o tem premišljevalo, je-li imajo tudi katerokoli medicinsko vrednost. Ako bi o tem premišljevalo, ne polagalo bi glavno vrednost le na okus, marveč bi vprašalo tudi po desinfekcijskih snoveh. — Tudi ni vse eno, ali ustna voda neprijetni duh zakrije, ali pa ga resnično odpravi. Dobra in vplivajoča ustna voda naj ne parfumira samo, temveč naj tudi vse snovi vnetja ter nalezljivosti uniči, neprijetni duh odpravi ter vkljub temu osvežujoče upliva.

Po teh temeljnih stavih napravljen je Pfefferminz-Lysoform. Pfefferminz-Lysoform presega po znanstvenih preiskavah tudi doslej kot najboljšo priznane ustne vode šestkratno na vplivu. Obledi zobe! Ker se rabi za en kozarec ustne vode samo deset kapljic Pfefferminz-Lysoforma, izda ena brizgalna steklenica skozi cele tri mesece! Kolosalno ceno in izdatno.

Ena originalna steklenica Pfefferminz-Lysoforma stane K 1.60 v vseh lekarnah in drožerijah.

Zanimivo knjigo „Kaj je higijena?“ pošljem Vam zastoj in franko. A. C. Hubmann, referent „Lysoform-tvornic“ Dunaj XX., Petraschgasse 4.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 5 %, od 1. in 16. v mescu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 1/2 do 6 %, na vknjižbo in poročstvo po 6 %, na menice po 6 1/4 %, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnice brezplačno stranka plača samo koleke.

Novo modno, volneno in perilno blago za ženske, sukno in cajge za moške obleke, platno ter vse manufakturno blago kupite boljše in cenejše kakor povsod le v domači trgovini

M. E. ŠEPEC, Maribor
Burgplatz šte. 2.

POZOR POZOR

Za pomlad priporočam svojo veliko zalogo vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke, platno belo kakor pisano, cajge za hlače, srajce, spodnje hlače, predpasnike, robce za na glavo kakor za žepe, posebno veliko izber svilnenih robcev za veliko noč! — Vse po jako nizkih cenah.

Pričakujoč obilnega obiska se priporočam

Jožef Ullaga MARIBOR
Tegetthoffova cesta 21.

VABILO na redni občni zbor

posojilnice v Vojniku

registr. zadruga z neom. zavezo,

ki se bo vršil v soboto, 7. marca 1914 ob 3. uri popoldne v pisarniških prostorih.

DNEVNI RED:

- Poročilo načelstva.
- Poročilo nadzorstva.
- Sklepanje o uporabi čistega dobička.
- Volitev odbora.
- Volitev nadzorstva.
- Nasveti.

Ako bi občni zbor ob tej uri ne bil sklepčen, vrši se eno uro pozneje drugi občni zbor, ki je brezpogojno sklepčen.

K obilni udeležbi vabi vse člane

Vojnik, dne 14. febr. 1914.

ODBOR.

Ali kašljate?

Tedaj rabite prijetno

smrekovo strd (med),

katero je že več let preizkušeno in priporočljivo dietetično sredstvo. — Odpravlja slive in blaži kašelj! 1 steklenica 90 vinarjev.

Lekarna „h zamorecu“ Karola Wolf
MARIBOR, Glavni trg, nasproti rotovžu.

Kaj je to?

„SULTAN!“

„Sultan“ je izborna nadomestilo za kavo, najpopolnejša vrsta cikorije, pripravljena iz pravih smirenskih fig z dodatkom najfinije cikorije.

Ako ravno sem iskal le z neznatno opozoritvijo svojemu novemu produktu odjemalcev, sem bil presenečen od nenavadnih rezultatov in od nevsakdanjega interesa, kar pričajo laskavi dopisi in priznanja, ki sem jih dobil iz vrst svojih odjemalcev, katerim sem ponudil v resnici dobro stvar po nizki ceni. — Kakor navadno je bil „Sultan“ takoj ponarejen od domačih in tujih tvežnikov; da temu zabranim, sem dal zavitek in ime „Sultan“ zakonito zavarovati. — Prosim toraj, da odvrčate dosledno vse, kar se pod podobnim imenom ponuja. — 5 kg. težke zavojčke (5 zavojčkov po 1 kg.) pošiljam za 5 K franko na vsako pošto postajo. — Kot premijo, katero prilagam k figovemu dodatku „Sultan“, se dobi sledeče: 2 veliki ali 3 male žlice iz pravega aluminija, jekleni jedilni nož in vilice, zelo praktično sklopno vešalo in druge koristne predmete. Steklenice, lončki, skatljice in druge podobne stvari, ki se prilagajo k žitni kavi, se radi neprimerne oblike tu ne dajo prilagati. — Figovi dodatek „Sultan“ je priporočati toplo vsaki gospodinjji, ker daje kavi zelo prijeten okus, posebno dišeč aroma in krasno barvo. — Ker je tudi v malem zavijku zelo izdatna, se da ž njo jako dobro varčevati. — Figovi dodatek zmesi „Sultan“ dopolnjuje neoporekljivo okus kave prirejene z mojo znano neprekosljivo žitno kavo in kdor je enkrat s to poskusil, postane moj stalen odjemalec in sploh ne išče boljših izdelkov.

Opozorite prijazno tudi svoje znance, za kar se Vam v naprej zahvaljujem.

Z odličnim spoštovanjem

Jos. Vesely, Praga VII. (Češko),
trgovina z žitno kavo.

27

Naznanilo!

Podpisani si usoja naznaniti velecenjenemu občinstvu, da je s 1. januarjem 1914 kupil le-karno „H zamorecu“ v Mariboru, Glavni trg št. 3., in da jo je moderno, času primerno uredil in je zalogo popolnoma na novo izpolnil.

Podpisani prosi, da mu velecenjeno občinstvo ohrani v novem podjetju isto zaupanje, kot mu ga je izkazovalo v njegovi koncesionirani medicinalni drožeriji »Pri črnem orlu«.

58

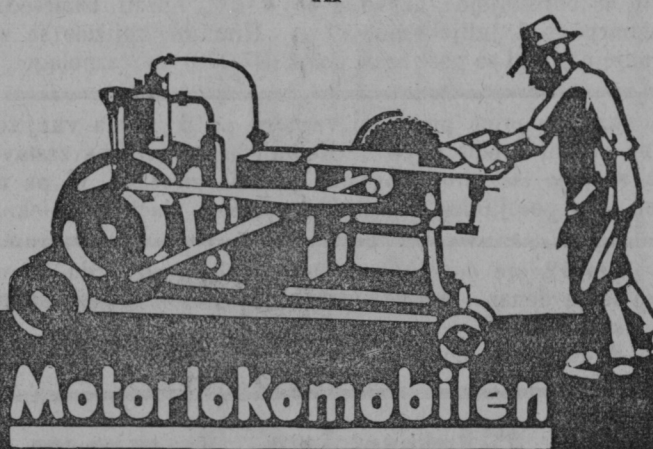
Mag. pharm. Karl Wolf,
lekarnar.

Za poljedelstvo, industrijo in obrt
so najboljši naši nedosežni

Originalni „OTTO“ motorji

nepremični in prevozní

motorji na surovo olje — Diesel-motorji

Motorlokomobilien

121.000 motorjev z mnogo več kot 1:3 milj. konjskih sil smo že dosedaj prodali.
Langen & Wolf, Dunaj X.,
Luxenburgerstrasse 53 Gb.
14 Lastna inženerska pisarna: Gradec, Annenstr. 10

Kakšna gnojitev — takšna žetev!

Tomaževa žlindra

je najboljšje in najcenejše fosfornokislo gnojilo za spomladne setve.

Gotovi učinek! Visoki dohodki!

Tomaževa žlindra „Zvezdna znamka“ se razpošilja kot zjamčeno čisto polnovredno blago v plombiranih vrečah, na katerih je označena količina, vsebine in varnostna znamka.

Dobiva se v vseh prodajalnah, ki so z našimi plakati označene ali pa se piše naravnost na Oe. I. 300

Thomasphosphatfabriken, Berlin W 35

z. z. o. j.

6.1.14

Pred manjvrednim blagom se svari!

Kakoršna gnojitev — taka žetev!

Tomaževa žlindra

preizkušeno in po ceni fosforno-kisla umet. gnojilo za spomladansko setev.

Gotov učinek! Visok donesek!

Tomaževa žlindra zjamčeno čiste in polnoodstotne vrste prodaja v plombiranih, z označbo odstotkov in varstveno znamko opremljenih vrečah

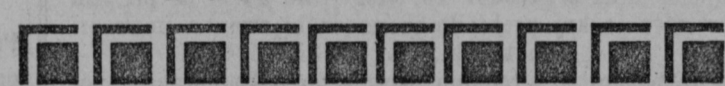
Veletrgovina Merkur
P. Majdič v Celju

kjer je prodajališče tvrdke »Thomasphosphatfabriken« G. m. b. H. Berlin W. 35.

Priporočam se tudi bogata zaloga vsakovrstne železnine kakor: palično železo, jeklo, pločevina, žica, bodeča žica in mreže za vrtno ograje, okovje za stavbe, traverze, cement, trstje, strešna lepenka, vodovodne cevi, vse vrste poljedeljskega orodja, trsne škarje, gumi za cepljenje trte, škropilnice za vinograde itd. vse najboljše kakovosti po najnižjih cenah

na debelo in drobno.

22b

Trgovina Solidaa Trgovina z moko
s specerijskim blagom postrežba in deželni pridelki

Iv. Ravnikar: Celie
Graška ulica št. 21.

Po prepričanju mora vsak priznati, da imam zanesljiva kaljiva semena n. pr. jamčeno domačo deteljo, nemško deteljo, peso, rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična semena od dobro znane tvrdke Mauthner.

Glavna zaloga Vredno sveža Glavna zaloga
vrvarskega blaga žgana kava oljnatih barv

Najvišja odlikovanja! Državno darilo!
Tisoče priznanih pisem!

Namažite vso usnjato robo (sedla, jermenje, čevlje, izbornim, cenim, smole- in kisline prostim surovim vasilinom. Isti konservira usnje, je dela nepremično, mehko, lično in trpežno. Tu di izborna pripravno za mazilo podkev, vozov in raznih tehničnih priprav. Cena 1 kg 54 vin. Embalaže se zaračunajo za lastno ceno. Na zahtevo prospekti in oferti o naših prvovrstnih specialitetah: „Pan“-mazilo za usnje, „Panol“-krema za podkve, mazilo za vozove, olje za osi, živalska krmilna in redilna sredstva vseh vrst.

„Pan“ izdelovalnica kemičnih predmetov iz specialitet,
reg. varn. Dunaj XIII., Anhofstr. 65/U.
znamka. 15-1

Vi si lahko Vašo kuhinjo in
stanovanje
z koristnim in lepim pohištvo
zastonj

opremite ako kupujete dobro Stumpfovo kavo. Paket po 5 kg. dobre žitne kave v lepi vrečki poleg 2 daril samo 4 krone franko. Jos. Stumpf, tovarna žitne kave, Slotov na Labi, Češko. 50.000 zadovoljnih odjemalcev. Prosim, da se naroča naravnost pri gornji tvrdki, ker je glasom postave agentom pod kaznijo prepovedano v privatnih hišah žitno kavo prodajati. Vzorec in prospekti zastonj in franko.

Lekarna

Ernst Scherks: Podčetrtek

priporočam najboljše sredstvo proti kurjim očem, ki odstrani vsako kurje oko brez bolečin. Ena steklenica 60 vin. **Mazilo proti trganju in revmatizmu.** Bolečine ponehajo takoj po uporabi. 1 st. 1 krono

Pravi balzam. Ena stekl. 20 vin. **Zelodčne kapljice,** najboljše domače sredstvo pri žledodnih slabostih in težkočah, pri pokvarjenem želodcu itd. Ena steklenica 20 vin. in 40 vin. vse vrste **živinskih praškov** po receptih priznanih živinozdravnikov. Pošilja se s pošto vsak dan. 31

Vsled prevzetja večjega podjetja oddam zelo dobro vpeljano

trgovino z mešanin blagom,

pod zelo ugodnimi pogoji. Trgovina se nahaja na zelo prometni cesti tik Ljubljane. Na željo oddam ali tudi celo hišo z gostilno prodam po jako solidnim pogojem. Cenjene ponudbe naj se pošljejo na upravo »Slov. Gospodarja« pod ugodna prilika 13.

R. Brezovnik
trgovina v Vojniku

priporočam svojo bogato zalogo manufakturnega specerijskega in galanterijskega blaga, železnine, cementa, barv, firneža, lakov, usnja, stekla, kislih vod, najboljših semen itd.

Domači pridelki se kupijo vedno po najvišjih dnevni cenah.

1420

Dr. A. Kunst,

distriktni zdravnik v Žalcu

naznanja, da je otvoril svoj z električnimi stroji na najnovejši način urejeni zobozdravniški atelier s stalnim asistentom. Vsa zobotehnična dela v kaučuku ali zlatu zgotovi v najkrajšem času g. Hurdés, bivši tehnični asistent na c. kr. zobozdravniški kliniki na Dunaju.

26